

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค ทีจีที และกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค แอลที ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
  - 1.1 ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
  - 1.2 ทักษะที่สำคัญของภาษาไทย
  - 1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
  - 1.4 คุณภาพของผู้เรียน
  - 1.5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
  - 1.6 มาตรฐานตัวสะกด
2. การจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาไทย
  - 2.1 ความหมายของการอ่าน
  - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
  - 2.3 วิธีการจัดการเรียนรู้การอ่าน
  - 2.4 การวัดและประเมินผลผลการอ่าน
3. การจัดการเรียนรู้การเขียนภาษาไทย
  - 3.1 ความหมายของการเขียน
  - 3.2 ความสำคัญของการเขียน
  - 3.3 วิธีการจัดการเรียนรู้การเขียน
  - 3.4 การวัดและประเมินผลผลการเขียน
4. ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทย
  - 4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทย
  - 4.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทย
  - 4.3 การวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทย

5. การเรียนรู้แบบร่วมมือ
  - 5.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
  - 5.2 แนวคิดและหลักการเบื้องต้นของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
  - 5.3 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
  - 5.4 รูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
  - 5.5 บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
  - 5.6 ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
6. การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค ทีจีที (TGT)
  - 6.1 ความหมายของกิจกรรมเทคนิค ทีจีที (TGT)
  - 6.2 ลักษณะของกิจกรรมเทคนิค ทีจีที (TGT)
  - 6.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเทคนิค ทีจีที (TGT)
7. การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค แอลที (LT)
  - 7.1 ความหมายของกิจกรรมเทคนิค แอลที (LT)
  - 7.2 ลักษณะของกิจกรรมเทคนิค แอลที (LT)
  - 7.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเทคนิค แอลที (LT)
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 8.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียน
  - 8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยได้ดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ 1 ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ และเมื่อได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนมาเป็นระยะเวลา 6 ปี ได้มีการวิจัยและติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรแล้ว พบว่า มีความไม่ชัดเจนของหลักสูตรหลายประการ ทั้งในส่วนเอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ได้แก่ ปัญหาความสับสนของผู้ปฏิบัติระดับสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐาน ส่งผลต่อการจัดทำเอกสารหลักสูตรทางการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียน รวมทั้งปัญหาคุณภาพผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ อีกทั้งนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์

มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ จึงได้มีการทบทวนหลักสูตรที่ใช้อยู่ แล้วจึงเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 2) ซึ่งแบ่งเป็นหัวข้อสำคัญ ๆ ดังนี้

1.1 ความสำคัญของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551 : 1)

1.2 ทักษะที่สำคัญของภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 37 – 38) ทักษะที่สำคัญมีดังนี้ คือ

1. การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
2. การเขียน การเขียนสะกดตามอักษรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์
3. การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ
4. หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย

5. วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกรักคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิด ความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1.4 คุณภาพของผู้เรียน

คุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียน ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 39)

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้น ๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ถ้าดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมี มารยาทในการอ่าน

2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการ และมีมารยาทในการเขียน
3. เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิดเห็น รู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด
4. สกศคคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำ ในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคง่าย ๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ
5. เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทหรือเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

1.5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1 การอ่านประกอบด้วยตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ดังนี้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 44)

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางด้านการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีดังนี้
ตัวชี้วัดด้านการอ่านประกอบด้วย

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ
2. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน
3. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
4. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน
5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน
6. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน
7. บอกความหมายของเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน
8. มีมารยาทในการอ่าน

สาระการเรียนรู้แกนกลางด้านการอ่านประกอบด้วย

1. การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง และข้อความที่ประกอบด้วย คำพื้นฐาน คือ คำที่ใช้ในชีวิตประจำวันไม่น้อยกว่า 600 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ คำที่มีอักษรนำ
2. การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทานเรื่องสั้น ๆ บทร้องเล่นและบทเพลง เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
3. การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
4. การอ่านเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ ประกอบด้วย เครื่องหมายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน เครื่องหมายแสดงความปลอดภัยและแสดงอันตราย
5. มารยาทในการอ่าน เช่น ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน ไม่ทำลายหนังสือ

ตัวชี้วัดด้านการเขียนประกอบด้วย

1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด
2. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่าย ๆ
3. มีมารยาทในการเขียน

สาระการเรียนรู้แกนกลางด้านการเขียน

1. การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
2. การเขียนสื่อสาร ได้แก่ คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน คำพื้นฐานในบทเรียน คำคล้องจอง ประโยคง่าย ๆ
3. มารยาทในการเขียน เช่น เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล

ผู้วิจัยได้สนใจศึกษาเฉพาะผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทย ตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางด้านการอ่าน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ข้อที่ 1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ และข้อที่ 2. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน ในเรื่อง คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา ส่วนการเขียนได้ศึกษาตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางด้านการเขียน ในข้อที่ 2. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่าย ๆ เกี่ยวกับคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และคำพื้นฐาน

1.6 มาตรการตัวสะกด

คำชัย ทองหล่อ (2552 : 73) ให้นิยามคำว่า มาตรการ ในหนังสือหลักภาษาไทยว่า มาตรการ คือ แม่บทแจกลูกอักษรตามหมวดคำที่มีตัวสะกดหรือออกเสียงอย่างเดียวกัน แบ่งออกเป็น 8 มาตรการ หรือ 8 แม่ คือ

มาตรการ แม่ ก กา หรือ แม่ ก กา คือพยางค์ที่ไม่มีตัวสะกด ได้แก่

1. มาตรการ กน หรือ แม่กน คือพยางค์ที่มีตัว น สะกดหรือตัวอื่นซึ่งทำหน้าที่เหมือนตัว น สะกด ได้แก่ ตัว น ญ ณ ร ล พ (6)

2. มาตรการ กง หรือ แม่กง คือพยางค์ที่มีตัว ง สะกดหรือนิคหิต ซึ่งทำหน้าที่เหมือนตัว ง สะกด (1)

3. มาตรการ กก หรือ แม่กก คือพยางค์ที่มีตัว ก สะกด หรือ ตัวอื่น ซึ่งทำหน้าที่เหมือนตัว ก สะกด ได้แก่ ตัว ก ข ค ฃ (4)

4. มาตรการ กค หรือ แม่กคหรือพยางค์ที่มีตัว ค สะกด หรือตัวอื่น ซึ่งทำหน้าที่เหมือนตัว ค สะกด ได้แก่ ตัว ค จ ฌ ฌ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ธ ศ ษ ส (18)

5. มาตรการ กบ หรือ แม่กบ คือพยางค์ที่มีตัว บ สะกด หรือตัวอื่น ซึ่งทำหน้าที่เหมือนตัว บ สะกด ได้แก่ ตัว บ ป ฟ ภ (5)

6. มาตรการ กม หรือ แม่กม คือพยางค์ที่มีตัว ม สะกดหรือนิคหิต ซึ่งทำหน้าที่เหมือนตัว ม สะกด (1)

7. มาตรการ เกย หรือ แม่เกย คือพยางค์ที่มีตัว ย สะกดหรือนิคหิต ซึ่งทำหน้าที่เหมือนตัว ย สะกด (1)

8. มาตรการ เกว หรือ แม่เกว คือพยางค์ที่มีตัว ว สะกดหรือนิคหิต ซึ่งทำหน้าที่เหมือนตัว ว สะกด (1)

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546 : 856) ให้ความหมายของคำว่า มาตรการ กับ แม่ ดังนี้

มาตรการ น. แม่บทแจกลูกพยัญชนะต้นกับสระ โดยไม่มีตัวสะกด เรียกว่า แม่ ก กา หรือ มาตรการ ก กา หลักเกณฑ์ที่วางไว้เพื่อให้กำหนดได้ว่าคำที่มีพยัญชนะตัวใดข้างเป็นตัวสะกดอยู่ในมาตราใดหรือแม่ใด คือ

ถ้ามีตัว ก ข ค ฃ สะกด จัดอยู่ในมาตราแม่กก,

ถ้ามีตัว ง สะกดจัดอยู่ในมาตรากงหรือแม่กง,

ถ้ามีตัว จ ฌ ฌ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ธ ศ ษ ส สะกด จัดอยู่ในมาตรากคหรือแม่กค,

ถ้ามีตัว ญ ณ ร ล พ สะกดจัดอยู่ในมาตรากนหรือแม่กน,

ถ้ามีตัว บ ป พ ฟ ภ สะกด จัดอยู่ในมาตราภหรือแม่ภ,

ถ้ามีตัว ม สะกด จัดอยู่ในมาตราภหรือแม่ภ,

ถ้ามีตัว ย สะกด จัดอยู่ในมาตราภหรือแม่ภ,

ถ้ามีตัว ว สะกดจัดอยู่ในแม่ภ

วีรยา บุญตา และวินัย ปานโท (คลังปัญญาไทย : 2550) อธิบายว่า เสียงพยัญชนะท้าย (หรือตัวสะกด) มี 9 มาตรา ได้แก่

1. แม่ ก กา คำที่ไม่มีตัวสะกด
2. แม่ กก (- k) / ก / ได้แก่ ก ข ค ฉ
3. แม่ กค (- t) / ค / ได้แก่ จ ด ต ถ ท ธ ฉ ฎ ฏ ฑ ฒ ช ฌ ศ ษ ส
4. แม่ กบ (- p) / บ / ได้แก่ บ ป พ ภ ฟ
5. แม่ กน (- n) / น / ได้แก่ น ฌ ญ ร ล พ
6. แม่ กง (- n) / ง / ได้แก่ ง
7. แม่ กม (- m) / ม / ได้แก่ ม
8. แม่ เกย (- j) / ย / ได้แก่ ย
9. แม่ เกว (- w) / ว / ได้แก่ ว

มาตราตัวสะกดแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. มาตราตัวสะกดไม่ตรงรูป 4 มาตรา ได้แก่ 1. แม่ ก , 2. แม่ กค, 3. แม่ กบ, 4. แม่ กน
2. มาตราตัวสะกดตรงรูป 4 มาตรา ได้แก่ 1. แม่ กง, 2. แม่ กม, 3. แม่ เกย, 4. แม่ เกว

จากข้อมูลดังกล่าวพอสรุปได้ว่า มาตราไทยมี 9 มาตรา คือ มาตรา ก กา กก กค กบ กง กน กม เกย เกว มาตราตัวสะกด มี 8 มาตรา หรือ 8 แม่ แม่ กาไม่นับเป็นมาตราตัวสะกด ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เนื้อหาเรื่อง มาตราตัวสะกด รวมมาตรา ก กา

2. การจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาไทย

2.1 ความหมายของการอ่าน

ได้มีนักวิชา นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2548 : 18) กล่าวถึงการอ่านไว้ ดังนี้

การอ่านออก คือ การที่ผู้อ่านสามารถอ่านออกเสียงเป็นคำ และอ่านคำต่อเนื่องเป็นประโยคได้ ความสามารถในการอ่านออกเป็นคำเป็นประโยคนี้ ไม่จำเป็นว่าผู้อ่านจะต้องทราบหรือเข้าใจความหมายหรือแปลความหมายได้เสมอไป

การอ่านได้ คือ การที่ผู้อ่านสามารถอ่านคำเป็นประโยคที่ต่อเนื่องกัน อีกทั้งทราบและเข้าใจความหมาย แปลความหมายได้โดยตรงจากรูปประโยคที่เห็น

การอ่านเป็น คือ การอ่านระดับสูงสุดซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการคิดพิจารณาไตร่ตรอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ และตอบโต้วิจารณ์เนื้อหาที่อ่าน เพื่อให้สามารถเข้าใจความหมายของประโยคที่มีความหมายซ่อนเร้นลึกกลงไปจากความหมายที่แสดงในรูปประโยคที่เห็น

รัชนีสุดา ทรัพย์มาก (2548 : 29) อธิบายว่า การอ่านเป็นกระบวนการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยแปลความหมายจากตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ให้ได้ความหมายที่ถูกต้องชัดเจน การอ่านเป็นทักษะที่ใช้เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการเรียนทุกระดับชั้นทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพราะการอ่านเป็นทักษะเดียวที่ผู้เรียนจะรักษาไว้ตลอดไปและคงอยู่กับผู้เรียนได้นานที่สุด เพราะเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้

กรณิศ เวศนารัตน์ (2549 : 16) กล่าวว่า การอ่าน คือ การส่งสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยการถ่ายทอดความหมายจากตัวอักษรหรือภาพเป็นความคิด ความเข้าใจของผู้อ่าน และนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์ต่อผู้อ่านเองซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมและความรู้ทางภาษาของผู้อ่านเอง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2549 : 6 – 7) ได้กล่าวสรุปถึงการอ่านว่า การอ่านเป็นการแปลความภาษาเขียนสู่ภาษาพูดของผู้อ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจก่อนและใช้การอ่านอย่างสม่ำเสมอ จนเกิดเป็นทักษะการอ่านเป็นการรับรู้ตัวอักษรที่ปรากฏในสารเพื่อค้นหาความหมายของคำนำไปสู่ การเข้าใจเรื่องราวของสาร การอ่านเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้อ่านกับสารที่ผู้เขียนส่งมา โดยผู้อ่านใช้กระบวนการคิดช่วยในการสร้างความเข้าใจ คาคะเน และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

พรพิไล เลิศวิชา (2550 : 33) การอ่าน หมายถึงความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียงอ่าน ต้องสอนให้เด็กฝึกฟังเสียงคำสัมผัสคล้องจอง บทร้องเล่น บทกล่อมเด็ก ซึ่งจะมีผลให้ “การรู้ภาษา” เกิดขึ้นมาตามธรรมชาติในตัวเด็ก การอ่านเริ่มจากการให้เด็กฟังครูอ่าน พร้อมกับดูตามตัวหนังสือ/รูปภาพ จากหนังสือที่ครูอ่าน เพื่อสมองจะได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับคำที่เห็น ความหมายของคำจากภาพ ลักษณะเสียงที่เกิดจากการเรียงของอักษรในคำ จึงหวะจะโคน

วรรณิ โสมประยูร (2553 : 129) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่า หมายถึงกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

วอลเลซ (Wallace. 2000 : 3 – 4) กล่าวว่า การอ่าน คือ การตีความข้อความที่อ่าน ซึ่งบทความที่อ่านนั้นเป็นเหมือนตัวแทนผู้เขียนที่กำลังสื่อสารกับผู้อ่าน และพฤติกรรมการอ่านของแต่ละคนจะขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการอ่านเป็นสำคัญ

เอสเคย์ (Eskey. 2002 : 5 – 8) ให้ความหมายของการอ่านไว้ 3 ประการ คือ

1. การอ่านเป็นกระบวนการทางภาษาศาสตร์ จิตวิทยาที่ใช้เพื่อหาข้อมูลจากข้อความที่อ่าน โดยใช้กระบวนการอ่านที่เป็นขั้นตอน คือ กวาดสายตาไปตามอักษรแล้วจะใช้สมองในการแปรตัวอักษรกลุ่มคำเหล่านั้นออกมาเป็นความหมาย

2. การอ่านเป็นแบบฝึกทางวัฒนธรรมสังคม ผู้อ่านจะเรียนรู้วัฒนธรรมของตนเอง และวัฒนธรรมอื่นโดยผ่านการอ่าน

3. การอ่านเป็นพฤติกรรมส่วนบุคคล ผู้อ่านมีพฤติกรรมการอ่านรวมถึงทัศนคติด้านการอ่านที่แตกต่างกัน

แนซซาจิ (Nassaji. 2003 : 276 – 361) กล่าวว่า ทักษะการอ่านระดับพื้นฐาน (Word recognition processes) เช่น การผสมพยัญชนะ สระให้เป็นพยางค์ และรวมพยางค์เข้าเป็นคำที่มีความหมาย อ่านคำได้ เห็นคำและวิเคราะห์ได้ว่ามีกี่พยางค์ เมื่อคำปรากฏอยู่ในพลความก็เดาความหมายได้ ต้องฝึกทักษะต่าง ๆ ดังกล่าวนี้อย่างคล่องแคล่วเป็นอัตโนมัติ

เกรบ (Grabe. 2004 : 5 – 8) กล่าวว่า การอ่านประกอบด้วยทักษะต่าง ๆ และผู้อ่านใช้ทักษะต่าง ๆ เหล่านี้ด้วยกัน เช่น ผู้เรียนใช้ทักษะระดับพื้นฐานระบุตัวอักษรได้เมื่อเห็นและใช้โครงสร้างทำความเข้าใจคำ และในเวลาเดียวกันก็ใช้ทักษะระดับสูง คือ ทักษะการตีความเพื่อสร้างความหมายของสิ่งที่อ่าน ผู้อ่านใช้ทักษะเหล่านี้อย่างผสมกลมกลืน

มิลเลอร์ (Miller. 2006 : 126) อธิบายว่า การอ่าน หมายถึง การสร้างความเข้าใจตัวอักษร เครื่องหมายสัญลักษณ์ หรือสิ่งสื่อความหมายอื่น ๆ ที่ปรากฏแก่ตาออกมาเป็นความคิดหรือความเข้าใจ ซึ่งผู้อ่านสามารถนำความคิดความเข้าใจนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ

จากความหมายของการอ่านดังกล่าวสรุปได้ว่า การอ่าน คือ กระบวนการทางสมองที่รับรู้ความหมายจากตัวอักษรแล้วแปลผลออกมาเป็นถ้อยคำที่แสดงถึงความคิด จากนั้นจึงนำความรู้ความคิดไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ตามความต้องการของผู้อ่านตลอดจนเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนจึงเป็นทักษะที่คงอยู่กับมนุษย์ได้นานที่สุด

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะใช้เป็นทักษะในการแสวงหาความรู้แล้ว การอ่านยังมีความสำคัญในแง่อื่น ๆ นักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

ศิจิตราภรณ์ ศิลปะ (2547 : 28) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญ เพราะ เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ ก่อให้เกิดปัญญา พัฒนาความรู้ สติปัญญา ความคิด และนำมาซึ่งความสำเร็จในชีวิต

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548 : 64) กล่าวว่า การอ่านถือเป็นกิจกรรมด้านการคิด ซึ่งประกอบด้วยการคิดวิเคราะห์ (Critical thinking) อันหมายถึงการสะกดคำ การตีความหมายของคำ และการคิดสร้างสรรค์ เช่น การใช้จินตนาการ การแก้ปัญหา เป็นต้น นักอ่านที่ดีนั้นนอกจากจะรู้เกี่ยวกับคำต่าง ๆ ที่อ่านแล้ว ยังต้องเข้าใจความหมายที่ซ่อนเร้นของสิ่งที่อ่านด้วย ซึ่งหมายความว่านักอ่านที่ดีจะต้องเป็นนักแก้ปัญหาที่ดีด้วย การอ่านมิใช่เป็นเพียงกระบวนการสะกดคำต่าง ๆ ได้ อย่างถูกต้องเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงการตีความ และเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านในภาพรวมด้วย

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2548 : 7 – 8) กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การรู้และใช้ชีวิตที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอก็จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางด้วย ที่จะช่วยพัฒนาให้คนก้าวทันโลกและช่วยพัฒนาจิตใจคนให้มีความสุข การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านตั้งแต่วัยเด็ก จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 : 1) ได้กำหนดความสำคัญของการอ่าน ดังนี้ การอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ และพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม การอ่านทำให้เกิดพัฒนาการด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่าง ๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชีวิต

นภาพร เพ็ญบุญ (2551 : 29 – 30) กล่าวว่า การอ่าน เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เพราะสถาบันการศึกษาไม่สามารถจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ทั้งหมด ดังนั้นการอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น และความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้แล้วยังให้ประโยชน์ในด้านการประกอบอาชีพ ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน การอ่านจึงช่วยส่งเสริมให้คนมีความรู้ ความคิดเพิ่มพูนยิ่งขึ้น

วรรณิ โสมประยูร (2553 : 130) กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่านดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาต่าง ๆ เมื่อเกิดทักษะในด้านการอ่านก็สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิต

2. การอ่านเป็นกระบวนการในการถ่ายทอดความรู้สึก และความต้องการทำให้มนุษย์เกิดความเข้าใจกัน อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

3. การอ่านเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดมรดก และยังเป็น การดำรงรักษาวัฒนธรรมไทย เราสู่คนรุ่นหลังสืบไปด้วย

4. การอ่านเป็นการปูพื้นฐานของการเรียนในชั้นสูงต่อไป และยังเป็น การปลูกฝังลักษณะนิสัยให้เด็กรักการอ่าน เมื่อพ้นวัยเรียนไปแล้วจะช่วยให้เป็นผู้ที่มีความรู้ทันสมัยไม่ล้าหลัง การอ่านเป็นเครื่องมือส่งเสริมความคิดให้แตกฉานทำให้เกิดความเพลิดเพลินด้วยการรับรู้ความงดงามของภาษา ทำให้เกิดความสุข และเกิดจินตนาการ การอ่านทำให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะนำความรู้จากการอ่านมาปรับปรุงอาชีพของตน ทำให้เกิดประสบการณ์กว้างขวาง เพื่อความก้าวหน้าในการดำรงชีวิต

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1985 : 372) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในระดับตั้งแต่ระดับตัวอักษร โครงสร้างทางภาษา ไปจนถึงระดับความหมายการอ่านเพื่อความเข้าใจ เกิดจากปฏิริยาสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา และโครงสร้างของเรื่องกับความรู้เดิมของผู้อ่าน ซึ่งจะช่วยสร้างสมมุติฐานเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านที่อ่านได้คล่องแคล่ว จึงสามารถทำนายและอ้างอิงข้อมูลจากการอ่านได้

จากความสำคัญของการอ่านดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพราะการอ่านเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคคลช่วยให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญาและมีส่วนผลักดันให้สังคมเจริญก้าวหน้าไปได้เร็วขึ้น การอ่านทำให้คนฉลาด รู้จักคิด และมีโลกทัศน์กว้าง ยิ่งในปัจจุบันความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นยุคข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดน มีความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมายที่จะช่วยให้การดำรงชีวิตของมนุษย์ สะดวกสบาย มีความปลอดภัยและมีความสุข การอ่านเป็นสิ่งสำคัญมากและเป็นกิจกรรมที่จำเป็นต้องทำอย่างสม่ำเสมอ เพราะการอ่านได้ดีหรือไม่ได้ อ่านช้าหรือเร็ว ย่อมมีผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ต่อการเป็นนักอ่านที่มีคุณภาพ

2.3 วิธีการจัดการเรียนรู้การอ่าน

ในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านนั้น ครูผู้สอนจะต้องมีพื้นความรู้ในเรื่องที่จะจัดการเรียนรู้ทั้งด้านการอ่านและการเขียน แม้จะเป็นทักษะที่ต้องจัดการเรียนรู้ควบคู่กันไป แต่การจัดการเรียนรู้ทั้งสองอย่างก็มีข้อปฏิบัติปลีกย่อยไม่เหมือนกัน ซึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัดไว้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 44)

ตัวชี้วัดด้านการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีดังนี้

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ
2. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน
3. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

4. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน
5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน
6. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน
7. บอกความหมายของเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน
8. มีมารยาท ในการอ่าน

ซึ่งในการกำหนดตัวชี้วัดดังกล่าว จะทำให้ครูผู้สอนทราบทิศทางซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านนั่นเอง

บันทึก พุทธชะวัน (2545 : 83 – 89) ได้เสนอหลักการและแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านไว้ 3 วิธีดังต่อไปนี้

1. วิธีการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ (Discarded of synthetic method) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้การอ่านที่เริ่มจากการออกเสียงพยัญชนะ สระ ตัวสะกด ซึ่งนักเรียนจำเป็นจะต้องท่องจำพยัญชนะ สระ ให้ได้แม่นยำเสียก่อน แล้วจึงนำมาผสมกันให้อ่านแบบสะกดตัวเป็นคำๆ ไป การจัดการเรียนรู้การอ่านแบบนี้มีวิธีแยกย่อยลงไปอีก คือ

1.1 ให้อ่านแบบแยกสะกดตัวผสมคำ โดยแยกกันเคาะขาด สำหรับเริ่มฝึกวิธีอ่านแบบนี้ คือ เทียน = ทอ เอียน นอ, เทียน นอ เทียน

1.2 ให้อ่าน พยัญชนะ และ สระควบแล้วสะกดคำ วิธีนี้ใช้สำหรับฝึกเมื่อเด็กอ่านแบบแรกคล่องแล้ว วิธีอ่านแบบนี้ คือ เทียน = เทียน นอ เทียน

1.3 ให้อ่านแบบผสมพยัญชนะ สระ และตัวสะกด ซึ่งต้องอ่านจากสื่อหรืออุปกรณ์ประเภทของเลื่อนคำ สมุดผสมคำ ตัวอย่างการอ่านแบบนี้คือ เทียน = เทียน นอ เทียน การอ่านแบบสะกดตัวผสมคำหรือการอ่านแบบแจกลูก มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งหากนำวิธีนี้มาใช้ ครูต้องพยายามนำส่วนดีมาพัฒนาการอ่านของนักเรียนให้มากที่สุด ในขณะที่เดียวกันก็ต้องพยายามขจัดหรือหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นผลเสียที่เกิดขึ้นกับเด็กให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2. วิธีจัดการเรียนรู้การอ่านแบบเป็นคำเป็นประโยค (Basal reader's approach) วิธีการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบนี้มุ่งให้อ่านเฉพาะคำหรือเรื่องราวที่มีความหมาย ใช้ภาพเป็นเครื่องล่อใจ สอดคล้องกับจิตวิทยาการสอนทฤษฎีเกสตัลท์ (Gestalt theory) ที่ว่าการเรียนรู้เป็นส่วนรวม คืออ่านเป็นคำๆ เป็นประโยค แล้วจึงแยกสะกดตัวผสมคำทีหลัง นั่นคือ เมื่อเด็กมีความรู้พอสมควรแล้ว จึงนำคำเหล่านั้นมาฝึกอีกครั้งในรูปของการแจกลูกผสมอักษร เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับระบบแบบแผนของภาษาหลังจากการเรียนรู้ความหมาย

3. วิธีจัดการเรียนรู้การอ่านแบบใช้แผนภูมิประสบการณ์ (Experience Approach) วิธีการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบนี้ คือ การนำเอาประสบการณ์จากที่เด็กเล่ามาเรียบเรียงเป็นบทอ่าน โดยขัดเกลา

สำนวนคำหรือภาษาให้เป็นที่เข้าใจสำหรับเด็ก แล้วเขียนเป็นแผนภูมิให้เด็กอ่าน หลักการของวิธีการจัดการเรียนรู้แบบนี้ คือ การจัดการเรียนรู้ที่ดีควรเริ่มจากสิ่งที่เด็กรู้ มีการถ่ายโยงการเรียนรู้ที่ดี คือ การถ่ายโยงจากประสบการณ์เก่าของเด็กมาใช้ประสบการณ์ใหม่

นอกจากนี้ บันลือ พุกษะวัน (2545 : 117 – 118) ได้สรุปขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านไว้ 5 ขั้น ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้การอ่านได้ ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียม ได้แก่ การเตรียมความพร้อมเด็กที่จะสอน นับตั้งแต่เด็กก้าวเข้ามาเข้าโรงเรียนในวันแรก รวมถึงการปฐมนิเทศเด็ก การพัฒนาความพร้อมและการแก้ไขช่วยเหลือให้เด็กได้เรียนและได้เล่นร่วมกันไปด้วย

1.1 การเตรียมการอ่าน ถือว่าจากการเริ่มอ่านในขั้นปรับปรุงพื้นฐานภาษาพูด กิริยามารยาท และระเบียบในการอยู่ร่วมกัน โดยใช้การฟัง การพูด ในการเตรียมตัวเด็ก การสังเกต การเรียกชื่อสิ่งของ สภาพแวดล้อมทั่วไปทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน ตลอดจนการเล่ากิจวัตรประจำวัน

1.2 การพัฒนาและการตรวจสอบความพร้อมในการอ่าน เช่น การสังเกตความเหมือน ความแตกต่าง ความสัมพันธ์ของกล้ำเนื้อกับสายตา การฝึกกลีลามือ การเล่นเกม การขับร้อง การฝึกวาด บัน พับกระดาษ เพื่อนำไปสู่การพูดการฟัง ได้อย่างกว้างขวาง

1.3 การฝึกอ่าน เริ่มนับตั้งแต่การฝึกอ่านพจนานุกรม (พยัญชนะ สระ) การฝึกคำที่เริ่มด้วยพยัญชนะต้นหรือเสียง พร้อมกับการช่วยเหลือแก้ไขอย่างใกล้ชิดจากครูผู้สอน

1.4 ฝึกการอ่านบัตรคำประกอบภาพ บัตรประโยคประกอบภาพเรื่องราว หรือนิทานสั้น ๆ โดยฟังจากครูอ่านหนังสือและเปิดให้ดูภาพไปด้วย

1.5 ฝึกฟังครูเล่านิทาน นิทานพื้นบ้าน เด็กฝึกพูดหรืออ่านตามครู และฝึกให้เด็กฟังเล่าเรื่องอย่างย่อได้

1.6 ฝึกท่องจำบทประพันธ์ง่าย ๆ ต่อคำสัมผัสคล้องจองเป็นตอน ๆ

2. ขั้นเริ่มอ่าน หมายถึง การอ่านหนังสือที่เป็นเรื่องราวสั้น ๆ นิทาน กิจวัตรประจำวัน โดยใช้วิธีจำรูปคำและภาพประกอบ

2.1 ฝึกการอ่านคำและประโยคประกอบภาพ

2.2 ฝึกการประโยค และเรื่องราว โดยอาศัยภาพประกอบช่วย

2.3 ฝึกอ่านนิทานสั้น ๆ หรือเรื่องราวที่ครูและนักเรียนจัดเตรียมแต่งขึ้น หรือแผนภูมิประสบการณ์ที่ช่วยขยายประสบการณ์

2.4 ฝึกให้ใช้การเปรียบเทียบคำ เทียบประโยค เพื่อใช้ประโยชน์ในการอ่าน

3. ขั้นการอ่านหนังสือแตกหรือมีความก้าวหน้าในการอ่าน ได้แก่ สามารถใช้การอ่านได้ยาวนานขึ้น โดยสามารถใช้วิธีสะกดตัว ผสมคำ ช่วยในการอ่านคำแปลก ๆ ใหม่ ๆ

3.1 ฝึกอ่านนิทาน เรื่องราวเหตุการณ์และกิจวัตรประจำวันที่ใช้คำแปลก ๆ

3.2 ฝึกอ่านนิทานที่ยาวขึ้นและสามารถเล่าเรื่องราวลำดับเหตุการณ์ได้

3.3 ฝึกอ่านบทประพันธ์สั้น ๆ โดยการรู้จักลงจังหวะสัมผัส

3.4 ฝึกอ่านเรื่องราว บทความและสามารถจำรูปคำ เทียบคำ สะกดคำ ใช้เทคนิคการเดารูปประโยคและเข้าใจความหมายได้

3.5 ฝึกอ่านแบบเก็บรวมความและสามารถประเมินตัวอักษร บทความต่าง ๆ ได้ดีจนนำไปใช้แสดงความคิดเห็นและรายงานได้

4. ขั้นเสริมนิสัยในการอ่านที่ดี หมายถึง สามารถอ่านใจความได้เร็ว สามารถอ่านเพื่อค้นคว้าหาคำตอบ หาความเปลี่ยนแปลงจากการอ่าน โดยวิธีอ่านคร่าว ๆ

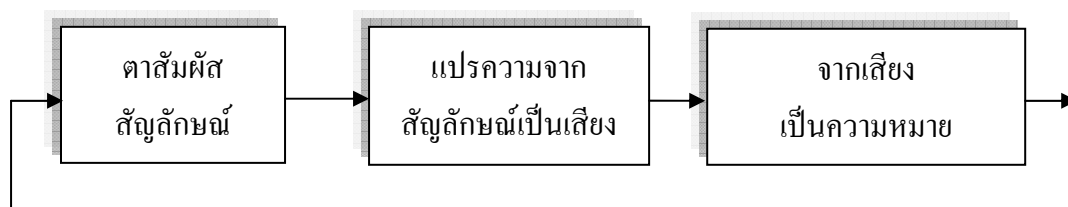
4.1 ฝึกอ่านในใจและมีความสนใจในการอ่าน อ่านหนังสือได้หลายรส หลายประเภท

4.2 ฝึกอ่านหนังสือประกอบเพื่อค้นคว้าหาสาระสำคัญหรือสิ่งที่สนใจ

4.3 ฝึกอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อให้ได้สิ่งที่สนใจ และเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ประเมิน เรื่องราว และวิจารณ์หนังสือที่อ่านได้

5. ขั้นอ่านหนังสือได้อย่างกว้างขวาง หมายถึง สามารถสังเกตเห็นคุณประโยชน์ของการเกิดรสนิยมในการอ่านหนังสือประเภทหนึ่ง มีความสนใจในรสนิยมคดีเรียงร้อยและสารคดีจนสามารถหยิบยกส่วนดีเด่นขึ้นอ้างอิง ชักชวนให้ผู้อ่านสนใจในรสของภาษาได้

พจนานถ วงษ์พานิช (2548 : 12) ได้สรุปไว้ว่า กระบวนการอ่านจะต้องประกอบด้วย การสัมผัส การรับรู้และการเข้าใจความหมาย ซึ่งอาจต้องมีการย้อนกลับเพราะเมื่อมีการอ่านแล้วไม่เข้าใจ ดังแสดงในภาพประกอบ 3 ต่อไปนี้

ภาพประกอบ 3 กระบวนการอ่าน

ที่มา : พจนานถ วงษ์พานิช (2548 : 12)

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : เว็บไซค์) อธิบายถึง การจัดการเรียนรู้ การอ่านภาษาไทยที่ได้ผล ในช่วงชั้นที่ 1 ว่าเป็นกระบวนการเริ่มต้นจัดการเรียนรู้ภาษาที่ได้ผลด้านการฟังและการอ่าน ถ้าสังเกตในวัยประถมต้น จะเห็นว่าเด็กๆ ชอบเพลงที่มีการเคาะ เขย่า ตี และชอบเพลงและบทคล้องจองประเภท “จันทร์เจ้าขา ขอข้าวขอแกง ขอแหวนทองแดงผูกมือน้องข้า...” ความจริงเด็กชอบเล่นกับภาษาแบบนี้มาตั้งแต่วัยอนุบาล จะยังคงอยู่จนประถมต้น แล้วค่อย ๆ ลดลงในวัยประถมปลาย แสดงว่าสมองเริ่มพัฒนาความสามารถรับรู้และสร้างสรรค์ทางภาษา พอที่จะล้อเลียนและเล่นคำ เด็กจะชอบเล่นคำสัมผัสอักษรต่าง ๆ เล่นเกมสัมผัสคำพร้อมกับเปลี่ยนท่าทางของมือและเท้าอย่างรวดเร็ว เช่น “ กรรไกร ไข่ ผ้าไหม ไข่หนึ่งใบ สองบาทห้าสิบบ ห้าสิบบ สองบาทหนึ่งใบไข่ ผ้าไหม ไข่ กรรไกร”

เด็ก 7 – 9 ขวบ มีการพัฒนาสมองซีกซ้ายชัดเจนมาก เช่นเดียวกับการมีทักษะในการสะกดคำ วัยนี้เริ่มสนใจในรายละเอียดต่างๆ ของมวลประสบการณ์ จึงเป็นวัยความพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมนานาชนิด การเรียนภาษาคือ เด็กต้องมีประสบการณ์รูปธรรม หรืออย่างน้อยต้องเรียนภาษาเชื่อมโยงกับภาพและเรื่องราว เด็กในวัยนี้เรียนรู้ได้ดีที่สุดในกิจกรรมที่ต้องใช้มือและเสียง การปฏิสัมพันธ์กับสิ่งอื่น เด็กยังยึดเอาตนเองเป็นศูนย์กลาง ซึ่งมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การอ่านให้ฟัง

จัดการเรียนรู้และฝึกฝนให้เด็กใช้ภาษาเพื่อการฟังและอ่าน ดังนี้

1. ฟังและอ่านบทร้องเล่น บทคล้องจอง บทกล่อมเด็ก และบทเพลงง่าย ๆ
2. ท่องจำบทร้องเล่น และบทร้องกรองต่าง ๆ ที่ไพเราะ สนุกสนาน หรือน่าสนใจ
3. อ่านและเล่าเรื่องนิทาน เรื่องจริง และเรื่องในจินตนาการง่าย ๆ ที่ใช้ภาษาอ่านง่ายต้อง

เริ่มใช้คำจำนวนน้อย

ขั้นที่ 2 การอ่านด้วยกัน

การอ่านด้วยกัน คือ เด็กอ่านร่วมกัน เช่น อ่านคลอหรืออ่านตาม นับเป็นความเข้าใจ

ความสัมพันธ์ ระหว่างตัวอักษรและเสียงอ่าน โดยการอ่านให้ฝึกฟังเสียงสัมผัส เสียงคล้องจอง หรือเรื่องราวที่ประโยคใช้โครงสร้างซ้ำๆ ซึ่งจะมีผลใน “ การรู้ภาษา ” เกิดขึ้นตามธรรมชาติในตัวเด็ก การอ่านเริ่มจากการให้เด็กฟังครูอ่านบทคล้องจองนิทาน หรือเรื่องราวสนุกที่มีภาพประกอบชัดเจน ให้เด็กดูตามตัวหนังสือและรูปภาพจากหนังสือที่ครูอ่านเพื่อมองจะได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาพที่เห็นกับความหมายของคำจากภาพ ทำให้เด็กเข้าใจคำศัพท์ ลักษณะเสียงที่เกิดจากการเรียงตัวของอักษรในคำ และจังหวะจะโคน การฟังจะเกิดขึ้นก่อน ส่วนการอ่านจะตามมาทีหลัง การอ่านด้วยกันสำคัญ คือเด็กได้เปล่งเสียงออกมา เช่น เด็กอ่านข้อความว่า “ เอ้า เฮ ! พวกเราเร็วเข้าจับปลา ” เสียงที่เด็กอ่านตามครูหรืออ่านเดี่ยวในห้องจะดัง และเด็กจะได้ยินเสียงตัวเองสมองรับรู้เสียงที่เปล่ง

ออกมาจากลำคอ เป็นการป้อนสัญญาณกลับคืนสู่สมองอีกครั้งหนึ่ง ทำให้การอ่านเกิดขึ้นอย่างถาวร ในสมองเด็ก แต่ถ้าเป็นการอ่านตามครูแบบนกแก้วนกขุนทอง คือ ขยับปากอ่าน แต่ใจเขาไม่ได้อยู่ที่นั่น อีกทั้งไม่รู้อ่านอะไร การอ่านนั้นจะไร้ความหมาย

หนังสือที่ควรเลือกให้ฝึกอ่านควรเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดจินตนาการและความใฝ่ฝันของเด็กเล็ก ยังไม่เน้นความรู้และวิชาการเพราะทำให้เด็กเบื่อ และควรเป็นหนังสือที่อ่านง่ายตามความสนใจ เพื่อให้เด็กหัดเดาความหมายของคำที่ไม่รู้จักตามข้อความที่แวดล้อม

ขั้นที่ 3 การอ่านในใจและการอ่านเองเงียบ ๆ

การอ่านเองในใจ และการอ่านเองเงียบๆ เกิดขึ้นหลังจากการฟังครูอ่าน และการพยายามอ่านออกเสียง การอ่านในใจและการอ่านเองเงียบๆ เกิดขึ้นตั้งแต่เด็กเริ่มสนใจหนังสือ เริ่มต้นจากการอ่านคนเดียวหรืออ่านคู่กันก็ได้ ถ้าเด็กสมัครใจจะจับคู่กันอ่าน เขาอาจช่วยเหลือกันเองในการอ่านก็ได้ การอ่านเองเงียบๆ ค่อยๆ เกิดขึ้นเมื่อเด็กสนใจที่จะหยิบหนังสือขึ้นมาพลิกดูแม้จะยังไม่เข้าใจ เด็กสนใจที่จะลองอ่าน โดยอาศัยความจำเชื่อมโยงมาจาก ความทรงจำจากการฟัง

หนังสือที่เด็กจะอ่านในใจ มักจะเป็นหนังสือที่คุ้นเคยมาก่อน อ่านง่าย เนื้อหาไม่มาก และมีภาพประกอบช่วยให้จำคำศัพท์ในเรื่อง และที่สำคัญต้องเป็นหนังสือที่คุณภาพดีมาก น่าสนใจ จนเด็กกระหายที่จะอ่าน จัดหาหนังสือที่หลากหลายมาให้เด็กอ่าน เช่นหนังสือนิทานประกอบภาพ หนังสือตลก หนังสือเกี่ยวกับสัตว์ เป็นต้น

โรงเรียนวังไกลกังวล (2553 : 5 – 7) ได้เสนอขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้การอ่าน ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้การอ่านในใจ

1.1 เตรียมการอ่าน

1.1.1 สนทนาเกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง

1.1.2 ให้ความรู้พื้นฐาน

1.1.3 สอนคำศัพท์โดยอ่านคำใหม่ ทบทวนคำเก่า

1.1.4 ตั้งจุดประสงค์การอ่าน

1.2 อ่านในใจ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1.2.1 กำหนดเรื่องให้อ่านแล้วตอบคำถาม

1.2.2 เสนอโครงสร้างของเรื่อง แล้วอภิปราย

1.2.3 ช่วยกันเขียนรายละเอียดของโครงสร้างของเรื่อง

1.2.4 เล่าเรื่องที่อ่านตามโครงสร้าง

1.2.5 เขียนเรื่องตามโครงสร้าง

1.2.6 อ่านเรื่องและคิดเกี่ยวกับบทเรียน

1.2.7 ตอบคำถาม ทำแบบฝึกหัด

1.3 การจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียง

1.3.1 ทบทวนคำศัพท์ แจกลูก สะกดคำ ผันวรรณยุกต์

1.3.2 อ่านแบบฝึกอ่านในหนังสือ

1.3.3 อ่านออกเสียงจากบทอ่านเป็นร้อยแก้ว/ร้อยกรอง

1.3.4 กิจกรรมหลังการอ่าน ช่วยกันประเมินการออกเสียง

วรรณิ โสมประยูร (2553 : 136–37) กล่าวว่า การอ่านจะมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลจะต้องมีหลักที่สำคัญในการสอนอ่านดังนี้

1. ความพร้อมของเด็ก ในการสอนครูจะต้องตรวจและสร้างความพร้อมทางร่างกายเกี่ยวกับสายตา เช่นการกวาดสายตาจากซ้ายไปขวา ความพร้อมเกี่ยวกับการสังเกต เปรียบเทียบ จำแนกแยกแยะสิ่งของ การรู้จักสิ่งของทั้งของจริงและภาพ การออกเสียงเรียกชื่อสิ่งของต่าง ๆ รวมทั้งครูจะต้องทำให้การอ่านง่าย และสนุกสนานด้วย

2. ความต้องการของเด็ก ครูควรทราบความต้องการในการอ่านของเด็กเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนอ่านจะต้องรู้และเข้าใจธรรมชาติของเด็ก ว่าเด็กทุกคนอยากรู้ อยากรู้อะไร อยากรู้อะไร อยากรู้อะไร ครูจะต้องรู้จักกระตุ้นความต้องการของเด็กให้มาสัมพันธ์กับการอ่าน โดยชักนำให้อ่านมาก ๆ จะได้รับความรู้มากเพื่อจะนำไปพูดไปแสดงได้หรือช่วยผู้ใหญ่หาความรู้จากหนังสือได้ จะเป็นการช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กให้ดีขึ้น

3. ประสบการณ์ของเด็ก เด็กที่มีฐานะทางบ้าน ทางสังคม และทางเศรษฐกิจดี จะทำให้เด็กมีประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมาก ตรงกันข้ามเด็กที่ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมไม่ดีจะขาดประสบการณ์ในการอ่าน ดังนั้นครูจะต้องสร้างประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น นำภาพสถานที่ ภาพพืช ภาพสัตว์ ภาพสิ่งของ ฯลฯ มาให้นักเรียนมีประสบการณ์ จะช่วยให้เด็กอ่านอย่างเข้าใจและมีความหมายสำหรับเด็กยิ่งขึ้น

4. ความสามารถในการรับรู้ของเด็ก เด็กมีความสามารถในการรับรู้แตกต่างกันตามสติปัญญา ประสบการณ์ และการเรียนรู้ บางคนรับรู้ได้เร็ว จำได้ดี ทำให้มีประสบการณ์มาก ดังนั้นครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนแต่ละคน จึงจะสามารถแก้ไข ปรับปรุง และส่งเสริมให้เด็กสร้างวิธีการรับรู้ได้ดีขึ้น

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านนั้น เราสามารถนำส่วนดีของหลักการจัดการเรียนรู้ซึ่งมีอยู่หลายหลายวิธีมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม ที่สำคัญครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ธรรมชาติของการศึกษานั้นไม่ได้ใช้หลักการทฤษฎีใดเป็นแนวปฏิบัติตายตัว สามารถ

ปรับปรุงแต่งเติมได้ ดังคำกล่าวที่ว่า “การศึกษาเป็นศาสตร์ประยุกต์” (Education is an applied science.) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ (Discarded of synthetic method) และวิธีการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านแบบเป็นคำเป็นประโยค (Basal reader’s approach) ผสมผสานกัน เนื่องจากเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.4 การวัดและประเมินผลการอ่าน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข. : 250 – 251) ได้เสนอแนวทางการทดสอบทางภาษาด้านทักษะการอ่าน ดังนี้

1. การอ่านออกเสียง การทดสอบการอ่านออกเสียงในภาษาที่สอง จะกระทำได้อีกต่อเมื่อนักเรียนพูดภาษาที่สองได้แล้ว
2. การอ่านเพื่อจับใจความเป็นการทดสอบการรับรู้ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ วารสาร ประกาศ โฆษณา ตารางเวลารถ จดหมาย ฯลฯ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2549 : 81 – 82) กล่าวถึงการประเมินผลการอ่านว่า เนื่องจากการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและเป็นการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ระหว่างการมองเห็น การได้ยินและการแปลความของสมอง ซึ่งผู้ที่มีทักษะการอ่านขั้นพื้นฐานจำเป็นจะต้องมีพฤติกรรมการอ่าน 6 ขั้น ที่ครูผู้สอนสามารถประเมินได้ ดังนี้

1. ขั้นจำ เป็นขั้นแรกของการอ่าน ผู้อ่านจะต้องจำเรื่องราว ความหมายของคำ ให้คำจำกัดความของคำยาก โดยครูจะใช้วิธีประเมินโดยการตั้งคำถามเรื่องทีอ่าน ให้สะกดคำจากเรื่อง บอกความหมาย บอกคำจำกัดความ
2. ขั้นความเข้าใจ โดยผู้อ่านจะต้องจะต้องเล่าเรื่องที่อ่านด้วยคำพูดของตนเอง มีความเข้าใจในเรื่องประโยคและข้อความที่ให้คิดสอนใจ ซึ่งครูผู้สอนควรตั้งคำถามโดยให้นักเรียนเล่าเรื่อง
3. ขั้นนำไปใช้ ผู้อ่านควรฝึกนำถ้อยคำ ประโยค และเหตุการณ์ ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใหม่ ดังนั้นคำถามของครูที่ใช้ จึงมักจะกำหนดเป็นสถานการณ์ให้ผู้อ่านพิจารณาในการนำความรู้มาใช้ประโยชน์
4. ขั้นวิเคราะห์ เป็นขั้นที่ผู้อ่านจะต้องแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่าน และบอกได้ว่าองค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กัน หรือไม่เกี่ยวข้องกัน
5. ขั้นสังเคราะห์ ผู้อ่านสามารถสรุปแนวคิดของเรื่อง ค้นหาลักษณะของเรื่องที่คล้ายคลึงกันกับเรื่องที่เคยอ่าน และสรุปแนวคิดที่เหมือนกันและต่างกันได้

6. ขั้นประเมินค่า เป็นขั้นสูงสุดของการคิดให้ผู้อ่านตัดสินใจ วิจารณ์คุณค่าที่ปรากฏในเรื่องควรฝึกให้ผู้อ่านรู้จักสังเกตการใช้ถ้อยคำ การบรรยายที่ทำให้เกิดภาพพจน์ ตลอดจนความประทับใจจากเรื่องที่อ่าน

นอกจากนี้สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 226 – 245) ได้เสนอแนวทางการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นเงื่อนไขหนึ่งในการประเมินผู้เรียนผ่านช่วงชั้นหรือจบการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในการประเมินดังกล่าว สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องกำหนดรูปแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการประเมินเอง โดยหลักสูตรได้กำหนดแนวดำเนินการไว้กว้าง ๆ ดังนี้ คือ

1. กำหนดมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน
2. กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน
3. กำหนดระบบ วิธีการและผู้ประเมิน
4. ดำเนินการประเมินตามแนวทางที่กำหนด
5. สรุปผลการประเมินและตัดสินผลการประเมิน
6. ซ่อมเสริมผู้ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
7. บันทึกผลการประเมินอย่างเป็นระบบ

จากแนวดำเนินการนี้ สถานศึกษาแต่ละแห่งมีมาตรฐานในการดำเนินงานแตกต่างกัน เจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดให้มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน เพราะจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต้องการให้ผู้เรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ พื้นฐานที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ได้จะต้องมีความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีหน้าที่ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ มีทักษะในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ แล้วดำเนินการประเมินและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด จึงได้กำหนดมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ตัวบ่งชี้ในแต่ละช่วงชั้นและตัวอย่างการประเมิน เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาใช้ดำเนินการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนในสถานศึกษาของตนได้ ในส่วนของมาตรฐานการอ่าน ดังนี้

1. มาตรฐานการอ่านกำหนดให้สามารถอ่านหนังสือ เอกสารและสื่อต่าง ๆ ได้
2. ตัวชี้วัดกำหนดให้อ่านถูกต้องตามหลักการอ่าน
3. มาตรฐานการอ่านช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3) กำหนดให้สามารถอ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน และอ่านได้คล่อง

4. เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนนมีดังนี้

ระดับคะแนน 2 หมายถึง อ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน และอ่านได้คล่อง

ระดับคะแนน 1 หมายถึง อ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อ่านประโยค/อ่านเป็นคำสั้นๆ ได้

ระดับคะแนน 0 หมายถึง อ่านไม่ได้เลย

จากแนวคิดดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการอ่านตามที่นักการศึกษา นักภาษาศาสตร์ และนักประเมินผล ได้นำเสนอไว้ นั้น มีหลายรูปแบบ ซึ่งพิจารณาแล้วเราควรเลือกรูปแบบและวิธีการให้ครอบคลุมแนวทางการวัดและประเมินผล ครอบคลุมพฤติกรรมในการเรียนรู้ และให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำ ในเรื่อง มาตราตัวสะกด ที่กำหนดไว้ในแบบทดสอบ เป็นการประเมินความสามารถในการอ่าน โดยการปฏิบัติตามสภาพจริง

3. การจัดการเรียนรู้การเขียนภาษาไทย

3.1 ความหมายของการเขียน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546 : 203) ให้ความหมายว่า การเขียน หมายถึง จัดให้เป็นตัวหนังสือหรือเลข, จัดให้เป็นเส้นหรือรูปต่าง ๆ, วาด, แต่งหนังสือ

วัลภา กาแก้ว (2550 : 28) ได้กล่าวถึงการเขียนว่า การเขียน คือ การสื่อความหมายโดยการอธิบายความรู้สึก ประสบการณ์ ความต้องการ จินตนาการของผู้เขียนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ และรับรู้ในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบถึงศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือ การเขียนต้องใช้ภาษาที่งดงาม ประณีต ให้ความรู้ ความคิด จึงต้องใช้ศิลป์ในการเขียน ส่วนที่กล่าวว่าเป็นศาสตร์ คือ ประกอบด้วยความรู้ หลักการและวิธีการ ซึ่งการเขียนเป็นทักษะที่พัฒนาได้

สวัสดิ์ สุขโสม (2551 : 17) ให้ความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียน คือ การแสดงออกซึ่งความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการ เจตคติและหรือประสบการณ์ โดยใช้ภาษาเขียนหรือสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเป็นเครื่องมือสื่อสิ่งดังกล่าวออกมา ให้ผู้อ่านทราบตามที่ผู้เขียนต้องการ

รจนา ยอดดี (2551 : 42) สรุปไว้ว่า การเขียนเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ เป็นการแสดงออกทางภาษา หรือเป็นลายลักษณ์อักษรที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถในด้านความคิด ความรู้สึก จินตนาการและประสบการณ์ของผู้เขียนประกอบกัน สมควรที่จะได้รับการฝึกฝนอยู่เสมอ

ลาโด (Lado. 1977 : 143) กล่าวว่า การเขียนเป็นการสื่อความหมายด้วยตัวอักษร ซึ่งเป็นผู้เข้าใจกันระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน เป็นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีการเรียบเรียงข้อความตามลักษณะโครงสร้างภาษาที่ใช้ และเลือกรูปแบบให้ตรงกับจุดประสงค์ของการเขียนแต่ละเรื่อง ตลอดจนใช้สำนวนได้อย่างถูกต้อง

ไวท์ (White. 1990 : 16) กล่าวว่า การเขียน คือ การลำดับประโยคที่เชื่อมโยงกันอย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และสมเหตุสมผล และเขียนได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ โดยผู้เขียนสามารถสื่อสารสิ่งที่ต้องการได้ การเขียนจะต้องชัดเจนไม่คลุมเครือ กล่าวคือ จะต้องประกอบด้วย ความถูกต้องของรูปแบบภาษา (correctness of form) ความเหมาะสมของลีลาภาษา (appropriateness of style) และเอกภาพของแก่นของเรื่องและหัวข้อเรื่อง (unity of theme and topic)

เบอร์น (Byrne. 1991 : 1) กล่าวว่า การเขียนมิได้หมายถึงลายลักษณ์อักษรหรือการเขียนเป็นประโยค ๆ แต่หมายถึงความสามารถนำความรู้สึกลึกซึ้ง ลึกลับ ลึกลับ และรูปประโยคต่าง ๆ นำมาเรียบเรียงให้เกิดเป็นภาษาเขียนตรงตามจุดประสงค์ของตน

จากความหมายดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การเขียน หมายถึงการแสดงออกเพื่อการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ โดยใช้สัญลักษณ์ ภาษา ตัวอักษร โดยการเรียงลำดับพยางค์นะ สระวรรณยุกต์และตัวสะกดได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความต้องการ ความรู้สึก ประสบการณ์ ฯลฯ ของตนให้ผู้อื่นรับทราบ การสื่อสารความคิดหรือข้อมูลทั้งหมดนี้ ผู้เขียนต้องถ่ายทอดออกมาโดยผ่านอักษร ไม่มีสถานการณ์เหมือนการพูด เช่น ไม่มีน้ำเสียงหรือกิริยาท่าทางประกอบ ดังนั้นการสื่อสารด้วยการเขียนมีวิธีการเดียว คือ การถ่ายทอดออกมาเป็นตัวอักษรเท่านั้น การเขียนจึงมีลักษณะเป็นการสื่อสารที่ถาวร สามารถคงทนอยู่ยาวนานตรวจสอบได้ และใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้

3.2 ความสำคัญของการเขียน

นักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้

นวลจันทร์ มัครินทร์ (2549 : 27) กล่าวว่า การเขียนมีความสำคัญในการสื่อสารในชีวิตประจำวันเพื่อสื่อสารถึงความคิด ประสบการณ์ของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจ เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางสังคม และยังเป็นเครื่องมือในการบันทึกที่เป็นหลักฐานที่ยังคงอยู่ และยังเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 4) กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญที่สุดทักษะหนึ่ง แม้การเขียนจะมีคุณประโยชน์ความสำคัญทางภาษามากเพียงใด แต่ถ้านำไปใช้ไม่ถูกต้อง เขียนไม่ถูกต้องก็ให้โทษได้เช่นกัน ความสำคัญของการเขียน มีดังนี้

1. เป็นเครื่องมือใช้สำหรับสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด และความรู้อะหว่างบุคคลและกลุ่มบุคคลต่าง ๆ
2. เป็นการสืบทอดมรดกทางปัญญาของมนุษย์จากคนรุ่นหนึ่งสู่คนรุ่นหนึ่งต่อไป
3. เป็นเครื่องมือใช้บันทึกหลักฐานทางธุรกิจการค้า กฎหมาย และมรดกทรัพย์สินได้อย่างถูกต้องตามกติกาของแต่ละสังคม
4. เป็นเครื่องมือที่ใช้ประกอบอาชีพ เช่น การเป็นนักเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย สารคดี และการเขียนงานทางวิชาการ

รจนา ยอดคดี (2551 : 435) สรุปไว้ว่า การเขียนเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะนอกจากจะช่วยสื่อความหมายและคงความถูกต้องของหลักภาษาแล้ว ยังทำให้การเขียนที่ถูกต้องเป็นพื้นฐานของการเขียนในการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย และในการเขียนนั้นต้องคำนึงถึงความถูกต้องทุกครั้ง

บลูมฟิลด์ (Bloomfield, 2004 : 179) ได้กล่าวถึง การเขียนไว้ว่า การเขียนจัดว่าเป็นหนึ่งในรายละเอียดที่มีบทบาทในชีวิตประจำวัน การเขียนผิดจะลดประสิทธิภาพของการเขียนลง ปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะพิจารณา กำหนด หรือตัดสินระดับคุณภาพของการศึกษาของบุคคลจากอัตราถูกต้องในการเขียนของบุคคลนั้น

เลวิส (Lewis, 2009 : 7) กล่าวถึงการเขียนไว้ว่า โอกาสที่จะเขียนตัวหนังสือผิดนั้นมีมากถ้าหากไม่ระมัดระวัง และการเขียนผิดจะทำให้ผู้อื่นมองความสามารถในการเขียนของผู้เขียนลดลง ทั้งยังส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ที่สำคัญ ๆ ของผู้เขียนอีกด้วย

จะเห็นได้ว่า การเขียนมีความสำคัญต่อการสื่อสาร การดำเนินชีวิตเพราะการเขียนจะเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ เป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์กับทักษะด้านอื่น ๆ คือ ทักษะการฟัง การดู ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน แล้วถ่ายทอดความรู้ ความคิดต่าง ๆ ผ่านตัวอักษร ดังนั้นการเขียนจึงเป็นทักษะที่ต้องอาศัยความสามารถและการฝึกหัด

3.3 วิธีการจัดการเรียนรู้การเขียน

ในการจัดการเรียนรู้ด้านการเขียนนั้นครูจำเป็นต้องให้นักเรียนฝึกฝนอยู่เสมอ และควรมีหลักการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน นักการศึกษาได้กล่าวถึงหลักการสอนเขียนไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 2) ได้แนะนำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้านการเขียนคำโดยใช้วิธีการทางหลักภาษาไว้ ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ฝึกสะกดคำให้คล่อง โดยให้ดูรูปคำแล้วสะกดปากเปล่าเป็นกลุ่มและรายบุคคล
- ขั้นที่ 2 สังเกตการวางพยัญชนะ สระของคำ แล้วฝึกสะกด
- ขั้นที่ 3 สอนความหมายของคำ

ขั้นที่ 4 คำที่สะกดแล้วมาอ่านเป็นคำโดยไม่ต้องสะกด คำใดอ่านไม่ได้ใช้การสะกดช่วย โดยให้คัดหรือเขียนคำตามคำบอกจนจำได้

ขั้นที่ 5 นำคำที่อ่านได้แล้วมาใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งฟัง พูด อ่านและเขียน โดยเน้น การอ่านและเขียนบ่อย ๆ

พัทธยา จิตต์เมตตา (2550 : 4 – 5) กล่าวว่า การสอนอ่านและเขียนภาษาไทยนั้น เริ่มต้นจากการจำตัวอักษรไทยให้ได้โดยลำดับตั้งแต่ ก ถึง ฮ ตามระบบการเรียนรู้แบบวัฒนธรรมไทย พร้อมทั้งฝึกเขียนไปด้วย ซึ่งเห็นว่าเป็นวิธีการที่ดี เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้เรื่องอื่นๆ ต่อไป เช่น การค้นคว้าข้อมูลเอกสาร การเปิดพจนานุกรม การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสื่อสาร เป็นต้น จากนั้นให้เรียนรู้เรื่องสระ การผสมคำอักษรสามหมู่ การผันเสียงวรรณยุกต์ การใช้ตัวสะกด โดยเริ่มจากอักษรกลาง ตามด้วยอักษรสูงและอักษรต่ำ พร้อมทั้งเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างของอักษรสามหมู่ในอักษรวิธีไทย โดยเฉพาะการฝึกอ่านโดยวิธีแจกลูก เพื่อให้เกิดทักษะในความถูกต้องแม่นยำ ที่สำคัญคือจำเป็นต้องให้ความรู้ที่เป็นหลักการควบคู่ไปด้วย โดยแยกจัดการเรียนรู้เป็นเรื่อง ๆ ไปตามลำดับความยากง่าย หรือบางเรื่องสามารถจัดการเรียนรู้ควบคู่กันได้ทั้งการอ่านและการเขียน เช่น การผสมคำ การสะกดการันต์ มาตราตัวสะกด คำควบกล้ำ อักษรนำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน คำพ้องรูปพ้องเสียง การใช้ “ร หัน” การใช้ “ฤ” การใช้สระ “เ” “ไ” ฯลฯ โดยผู้สอนควรสร้างสื่อการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะด้วยตนเอง

วรลักษณ์ จันตะโมกษ์ (2550 : 18) ได้เสนอหลักสำคัญบางประการในการจัดการเรียนรู้ การเขียนไว้ ดังนี้

1. ครูควรจะทำทดสอบความรู้พื้นฐานทางการเรียนของนักเรียนเสียก่อนที่จะมีการจัดการเรียนรู้ในกรณีไม่มีแบบทดสอบมาตรฐาน ก็ควรสร้างแบบทดสอบตัวเลือกไว้ใช้เอง จะช่วยให้ครูทราบว่านักเรียนมีความสามารถทางการเขียนมากน้อยแค่ไหน นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูทราบพัฒนาการทางการเขียนหลังจากได้จัดการเรียนรู้ไปแล้วทุกระยะ

2. การจัดการเรียนรู้ทักษะทางการเขียน ควรให้นักเรียนมีโอกาสเลือกเรื่องที่จะเขียน หรือมีส่วนร่วมในการเสนอหัวข้อเรื่องด้วย

3. การจัดการเรียนรู้ทักษะทางการเขียน ครูไม่ควรแยกจัดการเรียนรู้จากทักษะอื่นๆ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และสามารถให้สัมพันธ์ไปถึงวรรณคดี หลักภาษา ศิลปะหรือวิชาอื่นๆ ได้ก็จะเป็นการดี

4. ทักษะทางการเขียนเป็นทักษะที่ย่างยากซับซ้อน นักเรียนส่วนมากไม่ค่อยสนใจเหมือนทักษะอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ ผู้สอนจึงควรใช้หลักของการเสริมแรง เสริมกำลังใจหลายรูปแบบ

5. การจัดการเรียนรู้การเขียนนั้น ครูไม่ควรมุ่งแต่จะให้กฎเกณฑ์หรือทฤษฎี ควรเน้นการปฏิบัติจริง ทำจริง ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

6. การจัดการเรียนรู้ทักษะทางการเขียน ไม่ควรอธิบายอย่างเดียว ควรใช้สื่อประกอบด้วย เพราะจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจ และไม่เกิดความรู้สึกลำบาก

7. ครูควรวางแผนอย่างละเอียดชัดเจน สามารถเน้นพฤติกรรมกรรมการเขียนของผู้เรียนได้อย่างแจ่มชัด การจัดกิจกรรมที่จะให้ทักษะการเขียนสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ พร้อมทั้งสื่อการเรียนและเกณฑ์การประเมินผล

8. นักเรียนควรมีส่วนร่วมในการวัดผล และการสร้างเกณฑ์ในการประเมินผลการเขียนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ทราบแนวทางในการวัดและประเมินผลว่าเป็นอย่างไร เพื่อว่าตัวเองจะได้รู้จักใช้วิจารณญาณในการทำงาน

จากการศึกษาแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ด้านการเขียน ที่มีนักการศึกษาเสนอไว้ จะเห็นได้ว่า ครูจำเป็นต้องใช้หลักการจัดการเรียนรู้เป็นขั้นตอน มีความละเอียดรอบคอบ ให้ความสำคัญของลายมือ ความถูกต้องของหลักไวยากรณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการฝึกให้นักเรียนเขียนได้อย่างถูกต้อง สามารถใช้การเขียนในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 การวัดและประเมินผลการเขียน

ภาวนา ดาวเรือง (2550 : 68) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลทักษะการเขียนนั้น จะประเมินจากการคัดลายมือ ความถูกต้องของวิธีการเขียนอักษร การเขียนคำ เขียนประโยค การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การจัดลำดับคำให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง การแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ การเขียนประโยคจากภาพ การแต่งบทสนทนาสั้น ๆ การเขียนเรื่อง การเขียนตามคำบอก และการเติมคำที่ขาดหายไปประโยคและเรื่องที่กำหนดให้ โดยใช้วิธีการประเมินผลจากแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) และการประเมินทั้งภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี

บุญชู หงษ์ธานี (2553 : เว็บไซต์) ได้สรุปเรื่องการวัดและประเมินผลทักษะการเขียนไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษา ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ 3 มิติด้วยกัน คือด้านสาระการเรียนรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ค่อนข้างยากสำหรับผู้เรียน เพราะการเขียนเป็นผลรวมของความรู้ ความคิด ทักษะความสามารถหลายด้านที่ผู้เขียนจะต้องรวบรวมสังเคราะห์และนำเสนอออกมาเป็นงานเขียน ครูผู้สอนต้องมีความรอบคอบและมีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนในการประเมินผลผู้เรียน ในด้านการเขียนเราสามารถตรวจสอบความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้ครบทั้ง 3 ด้าน โดยอาศัยตัวบ่งชี้และคุณลักษณะบางประการซึ่งอาจอยู่คาบเกี่ยวระหว่างด้านสาระการเรียนรู้กับทักษะกระบวนการ

วัชรภรณ์ วัตรสุข (2553 : เว็บบไซต์) กล่าวว่า การประเมินผลการเขียนคำภาษาไทย ว่าประกอบ 3 ด้าน คือ

1. ความรู้ การเขียนสะกดคำ การบอกความหมายของคำ
2. ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนคำประเภทต่างๆ การเปิดพจนานุกรมค้นหาความหมายของคำ ลายมือการเขียน และกระบวนการกลุ่ม
3. คุณลักษณะ มีนิสัยรักการเขียน และความตั้งใจในการทำงาน

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 226 – 245) ได้เสนอแนวทางการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในส่วนของมาตรฐานการเขียน ดังนี้

1. มาตรฐานการเขียน

สามารถใช้กระบวนการเขียนเพื่อสื่อความคิดของตนเองให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัด

มีทักษะในการเขียนที่มีสำนวนภาษาถูกต้อง มีเหตุผล มีลำดับขั้นตอนในการนำเสนอ สามารถสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจน

3. มาตรฐานการเขียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3)

สามารถใช้ความรู้และประสบการณ์เขียนประโยคหรือข้อความแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้อง

4. เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนนมีดังนี้

ระดับคะแนน 2 หมายถึง เขียนข้อความแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้อง สำนวนภาษาถูกต้องและเหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์

ระดับคะแนน 1 หมายถึง เขียนข้อความแสดงความคิดเห็นได้ สำนวนภาษาถูกต้อง

ระดับคะแนน 0 หมายถึง เขียนข้อความไม่ได้/ไม่ถูกต้อง สำนวนภาษาไม่ถูกต้อง

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ด้านการเขียนตามที่นักภาษาศาสตร์ และนักประเมินผล ได้นำเสนอไว้ นั้น มีหลายรูปแบบ ซึ่งพิจารณาแล้วเราควรเลือกรูปแบบและวิธีการให้ครอบคลุมแนวทางการวัดและประเมินผล ให้สิ่งที่วัดหรือประเมินครอบคลุมพฤติกรรมในการเรียนรู้ และให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนตามคำบอก ใช้คำในเรื่อง มาตราตัวสะกด ที่กำหนดไว้ในแบบทดสอบ เป็นการประเมินความสามารถในการเขียน โดยการปฏิบัติตามสภาพจริง

4. ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทย

4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ เช่น

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 18) การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การวัดความสามารถทางการเรียนหลังจากได้เรียนเนื้อหา (content) ของวิชาใดวิชาหนึ่งแล้ว ผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้มากขึ้นเพียงใด นั่นคือ การวัดผลสัมฤทธิ์วัดเนื้อหาวิชาเป็นหลัก

ศิริพร มาวรณา (2546 : 35) สรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลของการเรียนการสอน หรือความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการได้รับการฝึกฝน สั่งสอนในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่ได้พัฒนาขึ้นตามลำดับขั้นในวิชาต่าง ๆ

สมพร เชื้อพันธ์ (2547 : 53) สรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถ ความสำเร็จ และสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการเรียน การสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งสามารถวัดได้จากการทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ

ปราณี กองจินดา (2549 : 42) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถ หรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

อีชเลิซ, อาร์โนลด์ และไมไล (Eyserch, Arnold and Meili. 1972 : 28) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจมาจากการทำงานที่ต้องอาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง

เวลมิเออร์ (Wehmeier. 2000 : 9) ให้ความหมายไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะและสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรประกอบด้วย ส่วนสำคัญอย่างน้อย 3 ส่วน คือ ความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านอื่น ๆ

วอลเลซ (Wallace, S. 2009 : 5) กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการแสดงออกโดยการทำแบบทดสอบให้ถูกต้องหลังจากได้ผ่านการศึกษากบทเรียนแล้ว ถ้าผู้เรียนแสดงออกถึงความสามารถมากโดยทดสอบแล้วได้คะแนนสูงจะถือว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งความสามารถที่มีของผู้เรียนนี้เป็นผลมาจากการได้ศึกษาเนื้อหาความรู้จากบทเรียน ดังนั้น จึงเป็นการวัดคุณภาพของบทเรียนได้เช่นกัน ถ้าบทเรียนมีคุณภาพดีเมื่อให้ผู้เรียนได้เรียนเนื้อหาผ่านบทเรียนแล้วทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีด้วย ในทางตรงกันข้าม

ถ้าบทเรียนไม่มีคุณภาพเมื่อผู้เรียนเรียนผ่านบทเรียนแล้ว อาจจะมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำหรือค่อนข้างต่ำได้เช่นกัน

ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทย จึงสามารถสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย ที่เป็นผลของการเรียนการจัดการเรียนรู้หรือความสามารถของบุคคลอื่น เกิดจากการได้รับการฝึกฝน สั่งสอนในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ได้พัฒนาขึ้นตามลำดับขั้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

4.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทย

การจัดการเรียนการสอนนั้น ผลสัมฤทธิ์เป็นเครื่องมือในการชี้วัดความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้

กาเย่ (Gagne. 1985 : 42 – 45) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ในกระบวนการเรียนรู้ใด ๆ มีองค์ประกอบหลักอยู่ 2 ประการ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านพันธุกรรม เป็นส่วนที่บุคคลได้รับปัจจัยทางชีววิทยา ซึ่งมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่หลายองค์ประกอบด้วยกัน ซึ่งนักจิตวิทยาให้ความสนใจเป็นพิเศษ ได้แก่ สติปัญญาและความถนัด สติปัญญาเป็นความสามารถทางสมองที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปรับตัวกับสถานการณ์ใหม่ และเป็นที่ยอมรับกันว่าสติปัญญาของคนได้รับการถ่ายทอดมาทางพันธุกรรม แต่ยังมีองค์ประกอบบางอย่างที่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น ประสบการณ์การเรียนรู้และความสนใจ

2. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม เป็นส่วนที่บุคคลได้รับมาจากการเรียนรู้ สังคม ซึ่งมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้เรียน ด้านบุคลิกภาพของครู ด้านอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษา

บลูม (Bloom. 1982 : 167 – 176) ได้ทำการศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. พฤติกรรมด้านความรู้ หมายถึงความสามารถในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย ความถนัดและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน

2. ด้านจิตพิสัย หมายถึงสภาพการณ์ที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ ได้แก่ ความสนใจ เจตคติต่อการเรียน การยอมรับความสามารถของบุคคล ซึ่งลักษณะเหล่านี้อาจเปลี่ยนแปลงหรือคงอยู่ได้

3. คุณภาพการสอน หมายถึง ผลที่ผู้เรียนจะได้รับผลสำเร็จในการเรียนรู้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครู การแก้ไขข้อผิดพลาดและผลย้อนกลับของการกระทำ

ในการจัดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์เป็นสิ่งสำคัญสำหรับใช้ในการตัดสินใจ พิจารณาความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทยด้วยเช่นกัน ดังนั้นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลในการสนับสนุนหรือขัดแย้งต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทย จึงได้แก่ ตัวผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนรู้นั้นเอง

4.3 การวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทย

การวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทยในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวัดความรู้ความสามารถในการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรพุทธศักราช 2551 ซึ่งวัดจากแบบสอบปากเปล่า (ให้อ่านและเขียนเป็นรายบุคคล) โดยการปฏิบัติ ได้แก่ อ่านออกเสียงคำ จำนวน 15 คำ เขียนตามคำบอก จำนวน 15 คำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวความคิดของนักการศึกษา นักภาษาศาสตร์ และนักประเมินผล โดยใช้วัดความรู้ความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย ที่เป็นผลของการเรียนการจัดการเรียนรู้ หรือความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการได้รับการฝึกฝน สั่งสอนในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่ได้พัฒนาขึ้นตามลำดับขั้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สรุปได้ว่าการวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทย จะต้องให้ครอบคลุมความสามารถด้านหลัก ๆ ซึ่งได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ และทักษะความสามารถหลายด้าน ที่ผู้เรียนจะต้องรวบรวม สังเคราะห์ และนำเสนอออกมา ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียน จึงใช้แบบทดสอบแบบปากเปล่าให้นักเรียนได้นำทักษะที่ได้รับการฝึกฝนมาปฏิบัติจริงในการทดสอบ ได้แก่ การอ่านออกเสียง และเขียนตามคำบอก เป็นรายบุคคล

5. การเรียนรู้แบบร่วมมือ

5.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกันมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด มีผู้ให้คำจำกัดความไว้หลายท่าน ดังนี้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545 : 38) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้กันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคน มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

ในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่มทั้ง โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากร การเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกันที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม

สมบัติ การจนารักพงศ์ (2547 : 5) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ 4 – 5 คน ที่มีความสามารถแตกต่างกัน ทำงานร่วมกันเพื่อเป้าหมายของกลุ่ม สมาชิกมีความสัมพันธ์กันในทางบวก มีปฏิสัมพันธ์ส่งเสริมซึ่งกันและกัน รับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนของตนและส่วนรวม ผลงานของกลุ่มขึ้นอยู่กับผลงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละคนคือความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่มคือความสำเร็จของทุกคน

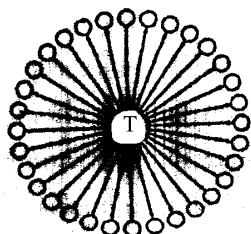
ทิสนา เขมมณี และคณะ (2548 : 98) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3 – 6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

ศุภวรรณ เล็กวิไล (2548 : 111) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 – 5 คน สมาชิกในกลุ่มมีระดับความสามารถแตกต่างกัน ร่วมกันปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย โดยที่สมาชิกแต่ละคนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนและรับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่ม มีเป้าหมายร่วมกัน และภาคภูมิใจด้วยกันเมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จ

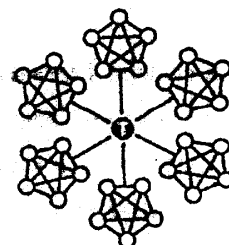
สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550 : 134) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการจัดการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็กๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

อาทซท์ และนิวแมน (Artzt and Newman. 1990 : 448 – 449) กล่าวถึง กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือว่าเป็นแนวทางที่ผู้เรียนทำการแก้ปัญหาพร้อมกันในกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องระลึกเสมอว่าเขาเป็นส่วนสำคัญของกลุ่ม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม สมาชิกทุกคนต้องพูดอธิบายแนวความคิดและช่วยเหลือกันให้เกิดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา ครูไม่ใช่เป็นแหล่งความรู้ที่คอยป้อนแก่นักเรียน

แต่จะมีบทบาทเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือ จัดหาและชี้แนะแหล่งข้อมูลในการเรียนรู้ของนักเรียน
ตัวนักเรียนเองจะเป็นแหล่งความรู้ซึ่งกันและกันในกระบวนการเรียนรู้ ดังภาพประกอบ 4

รูปที่ 1 ชั้นเรียนที่เป็นแบบครูเป็น
ศูนย์กลางการเรียนรู้

รูปที่ 2 ชั้นเรียนที่เป็นแบบ
การเรียนรู้แบบร่วมมือ

ภาพประกอบ 4 ลักษณะการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน

ที่มา : สมเดช บุญประจักษ์. 2544 : 40

สลาวิน (Slavin. 1995 : 3) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนที่นักเรียนมีการแบ่งปันแนวคิดของแต่ละคน ด้วยการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยกัน นักเรียนมีความรับผิดชอบในส่วนเนื้อหาการเรียนรู้ของเพื่อนร่วมกลุ่ม และส่วนของตนเอง มีการพึ่งพาช่วยเหลือกันในกลุ่ม เน้นที่ตัวเป้าหมายและความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งกลุ่มจะมีสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson and Johnson. 1991 : 6 – 7) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีการแบ่งกลุ่มนักเรียน โดยแต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่มีเพศ อายุ และความสามารถแตกต่างกัน ทำงานร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้กลุ่มของตนประสบความสำเร็จ

จากความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มจะมีความสามารถแตกต่างกันมาทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน โดยผู้เรียนทุกคนในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนและยอมรับความคิดเห็น ช่วยเหลือกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อ

แก้ปัญหาให้สำเร็จ ดังนั้นผู้เรียนทุกคนจึงเป็นส่วนสำคัญเพราะความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่ม สมาชิกทุกคนต้องรับผิดชอบร่วมกัน

5.2 แนวคิดและหลักการเบื้องต้นของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ทิสนา แจมมณี (2548 : 265 – 266) นำเสนอหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของจอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson. 1991 : 213 – 240) ซึ่งได้ชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขันกัน เพราะการแข่งขันกันก่อให้เกิดสภาพการณ์ของการแพ้ – ชนะ ต่างจากการร่วมมือกัน ซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ของการชนะ – ชนะ อันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้งทางด้านจิตใจและสติปัญญา หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการ ประกอบด้วย

1. การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพากัน (Positive interdependence) โดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน
2. การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน (Face to face interaction) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ
3. การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม (Social skills) โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน
4. การเรียนรู้ร่วมกัน ควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group processing) ที่ใช้ในการทำงาน
5. การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ (Individual accountability)

คาแกน (Kagan. 1994 : 10 – 11) ได้เสนอแนวคิดที่จะนำไปสู่การเรียนการสอนแบบร่วมมือแบบโครงสร้างอย่างมีประสิทธิภาพไว้ 6 ประการดังนี้

1. กลุ่ม หมายถึง การจัดกลุ่มเด็กที่จะทำงานร่วมกัน ซึ่งกลุ่มเด็กต้องเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง ค่อนข้างต่ำและต่ำ
2. ความมุ่งมั่น หมายถึง ความมุ่งมั่นและอุดมการณ์ของเด็กที่จะทำงานร่วมกันและกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
3. การจัดการ หมายถึง การจัดการเพื่อให้กลุ่มทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ทักษะทางสังคม หมายถึง ทักษะในการอยู่ร่วมกันในสังคม ต้องพัฒนาให้เด็กมีทักษะในการทำงานร่วมกันมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ให้ความช่วยเหลือกันรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน รวมทั้งมีทักษะในการสื่อความหมาย
5. หลักการพื้นฐานของการเรียนการสอนแบบร่วมมือ คือ การพึ่งพาอาศัยกัน ความรับผิดชอบต่อกัน การมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม และปฏิสัมพันธ์

6. โครงสร้าง หมายถึง รูปแบบของกิจกรรมในการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน แต่ละรูปแบบได้ออกแบบให้เหมาะสมกับเป้าหมายที่ต่างกันในการเลือกใช้รูปแบบของกิจกรรมต้องเลือกใช้ให้ตรงกับเป้าหมาย

การเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบผลสำเร็จได้ต้องคำนึงถึงหลักการที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. รางวัลหรือเป้าหมายกลุ่ม (Team rewards or group goals) ในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนจะต้องตั้งเป้าหมายหรือรางวัลไว้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามในการเรียนรู้มากขึ้น และพยายามปรับพฤติกรรมของตนเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม รางวัลที่กำหนดอาจเป็นสิ่งของ ประกาศนียบัตร คำชมเชยการเชิดชูเกียรติ

2. ความสามารถของแต่ละบุคคลในกลุ่ม (Individual accountability) การจัดการเรียนการสอนถึงแม้จะอยู่ในรูปของกลุ่ม แต่จะต้องมีขั้นตอนที่สามารถบอกถึงความสามารถของสมาชิกแต่ละคนได้ว่า เข้าใจบทเรียนมากน้อยเพียงใด ในการเรียนแต่ละครั้งต้องมั่นใจว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่มเข้าใจเนื้อหาที่เรียน เป้าหมายของกลุ่มจะประสบผลสำเร็จได้ต้องขึ้นอยู่กับความสามารถของทุกคนในกลุ่ม

3. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีโอกาสที่จะช่วยให้อีกกลุ่มประสบผลสำเร็จได้เท่าเทียมกัน (Equal opportunities for success) นักเรียนทุกคนในกลุ่มมีส่วนช่วยเหลือกลุ่มของตนเองให้ผ่านกิจกรรมไปได้เท่าเทียมกันทั้งคนเก่ง ปานกลางและอ่อน

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative learning) มีหลักการสำคัญ คือ การให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มโดยยึดแนวคิดที่ว่า “ความสำเร็จของสมาชิกทุกคนจะรวมเป็นความสำเร็จของกลุ่ม” การที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนพึ่งพาอาศัยกันอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อีกทั้งสามารถพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

5.3 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือไม่ได้มีความหมายเพียงว่า มีการจัดให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มแล้วให้งานและบอกผู้เรียนให้ช่วยกันทำงานเท่านั้น การเรียนรู้จะเป็นแบบร่วมมือได้ ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญครบ 5 ประการ ดังนี้ (ทิสนา แจมมณี. 2548 : 99 – 100 ; สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 2550 : 134)

1. การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องมีความตระหนักว่า สมาชิกกลุ่มทุกคนมีความสำคัญ และความสำคัญของกลุ่มขึ้นกับสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ในขณะเดียวกันสมาชิกแต่ละคนจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จ ความสำเร็จของบุคคลของกลุ่มขึ้นอยู่กับกันและกัน ดังนั้นแต่ละคนต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน และใน

ขณะเดียวกันก็ช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วย เพื่อประโยชน์ร่วมกัน การจัดกลุ่มเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกันนี้ทำได้หลายทาง เช่น การให้ผู้เรียนมีเป้าหมายเดียวกัน หรือให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายในการทำงาน/การเรียนรู้ร่วมกัน การให้รางวัลตามผลงานของกลุ่ม การให้งานหรือวัตถุประสงค์ที่ทุกคนต้องทำหรือใช้ร่วมกัน การมอบหมายบทบาทหน้าที่ในการทำงานร่วมกันในแต่ละคน

2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด การที่สมาชิกในกลุ่มมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมี ปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน ในทางที่จะช่วยให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย สมาชิกกลุ่มจะห่วงใย ใ่ว่างใจ ส่งเสริม และช่วยเหลือกันและกันในการทำงานต่าง ๆ ร่วมกัน ส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3. ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน สมาชิกในกลุ่มการเรียนรู้ทุกคนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ และพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ไม่มีใครที่จะได้รับประโยชน์โดยไม่ทำหน้าที่ของตน ดังนั้นกลุ่มจึงจำเป็นต้องมีระบบการตรวจสอบผลงาน ทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม วิธีการที่สามารถส่งเสริมให้ ทุกคนได้ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ มีหลายวิธี เช่น การจัดกลุ่มให้เล็ก เพื่อจะได้มีการเอาใจใส่กันและกันได้อย่างทั่วถึง การทดสอบเป็นรายบุคคล การสุ่มเรียกชื่อให้รายงาน ครูสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในกลุ่ม การจัดให้กลุ่มมีผู้สังเกตการณ์ การให้ผู้เรียนสอนกันและกัน เป็นต้น

4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และทักษะการทำงานกลุ่มย่อย การเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญๆ หลายประการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร และทักษะการแก้ปัญหาขัดแย้ง รวมทั้งการเคารพ ยอมรับ และใ่ว่างใจกันและกัน ซึ่งครูสอนและฝึกให้แก ผู้เรียนช่วยให้ดำเนินงานไปได้

5. การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้ และปรับปรุง การทำงานให้ดีขึ้น การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มครอบคลุมการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มครอบคลุมการวิเคราะห์เกี่ยวกับวิธีการทำงานของกลุ่มพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มและผลงานของกลุ่ม การวิเคราะห์การเรียนรู้อาจทำโดยครู หรือ ผู้เรียน หรือทั้งสองฝ่าย การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มนี้เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้กลุ่มตั้งใจทำงาน เพราะรู้ว่าจะได้รับข้อมูลป้อนกลับ และช่วยฝึกทักษะการรู้คิดคือ สามารถที่จะประเมินการคิดและพฤติกรรมของตนที่ได้ทำไป

จากองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 5 องค์ประกอบ จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสมาชิกทุกคนจะต้องมีความมุ่งมั่น

มีความสัมพันธ์และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอย่างจริงจังในการดำเนินกิจกรรม จึงจะทำให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้

5.4 รูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สมเดช บุญประจักษ์ (2544 : 44 – 46) กล่าวว่า ในราวต้นปี ค.ศ. 1970 ได้มีกลุ่มนักวิจัยเริ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียน แบบร่วมมือในชั้นเรียน จากการศึกษาแนวคิดพื้นฐาน และกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้น อาจจำแนกรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวคิด ของสลาวิน (Slavin. 1995 : 104 – 110) และคณะจากมหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ (John Hopkins University)

สลาวินได้พัฒนาเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยยึดหลักการที่สำคัญ 3 ประการ คือรางวัลและเป้าหมายของกลุ่ม ความหมายหรือความสำคัญของแต่ละบุคคล และโอกาสในการช่วยเหลือให้กลุ่มประสบผลสำเร็จเท่าเทียมกัน จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า รางวัลของกลุ่มและความหมายของแต่ละบุคคลต่อกลุ่มเป็นลักษณะที่จำเป็นและสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือของกลุ่มสลาวินที่เป็นที่ยอมรับกันแพร่หลาย มีดังต่อไปนี้

1.1 เอสทีเอดี (STAD) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถดัดแปลงใช้ได้เกือบทุกวิชา และทุกระดับชั้น มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะทางสังคมเป็นสำคัญ

1.2 ทีจีที (TGT) เป็นรูปแบบที่คล้ายกับเอสทีเอดี (STAD) แต่เป็นการมุ่งใจในการเรียนเพิ่มขึ้น โดยใช้การแข่งขันเกมแทนการทดสอบย่อย

1.3 ทีเอไอ (TAI) เป็นรูปแบบการเรียนที่ผสมผสานแนวคิดระหว่างการร่วมมือในการเรียนรู้กับการสอนเป็นรายบุคคล (Individualized instruction) รูปแบบของทีเอไอ (TAI) เป็นการประยุกต์ใช้กับการสอนคณิตศาสตร์

1.4 ซีไออาร์ซี (CIRC) เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบผสมผสาน ที่มุ่งพัฒนาขึ้นเพื่อการอ่าน และการเขียนสำหรับนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายโดยเฉพาะ

1.5 จิ๊กซอว์ (Jigsaw) ผู้ที่คิดค้นการเรียนการสอนแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) เริ่มแรกคือจอห์นสัน และคณะ หลังจากนั้น สลาวิน (Slavin. 1995 : 104 – 110) ได้แนวคิดดังกล่าวมาปรับขยายเพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือมากยิ่งขึ้น เป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบรรยาย เช่น สังคมศึกษา วรรณคดี บางส่วนของวิชาวิทยาศาสตร์ รวมทั้งวิชาอื่นๆ ที่เน้นการพัฒนาความรู้ความเข้าใจมากกว่าพัฒนาทักษะ

2. รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวคิด จอห์นสัน และคณะ จากมหาวิทยาลัยมินนิโซตา ได้พัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยยึดหลักการเบื้องต้น 5 ประการ คือ

- 2.1 การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (Positive interdependence)
- 2.2 การมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด (Face – to – face promotion interaction)
- 2.3 ความรับผิดชอบในตัวเองต่องานที่ได้รับมอบหมาย (Individual accountability)
- 2.4 ใช้ทักษะทางสังคม (Social skills)
- 2.5 เน้นกระบวนการกลุ่ม (Group processing)

3. รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในงานเฉพาะอย่าง เช่น Group investigation ของชโลโม และเยล (Shlomo and Yeal) และ Co – op Co – op

ทิสนา แจมมณี (2548 : 102 – 103) นำเสนอรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ใช้อยู่โดยทั่วไป มี 3 ประเภท ดังนี้

1. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ (Formal Cooperative Learning Group) กลุ่มประเภทนี้ครูจัดขึ้นโดยการวางแผน จัดระเบียบ กฎเกณฑ์ วิธีการและเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันเรียนรู้สาระต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจเป็นหลาย ๆ ชั่วโมงติดต่อกัน หรือหลายสัปดาห์ติดต่อกัน จนกระทั่งผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนด

2. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการ (Informal Cooperative Learning Group) กลุ่มประเภทนี้ ครูจัดขึ้นเฉพาะกิจเป็นครั้งคราว โดยสอดแทรกอยู่ในการสอนปกติอื่น ๆ โดยเฉพาะการสอนแบบบรรยาย ครูสามารถจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือสอดแทรกเข้าไปเพื่อช่วยให้ผู้เรียน มุ่งความสนใจ หรือใช้ความคิดเป็นพิเศษในสาระบางจุด

3. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างถาวร (Cooperative Base Group) หรือ Long – Term Group กลุ่มประเภทนี้ เป็นกลุ่มการเรียนรู้ที่สมาชิกกลุ่มมีประสบการณ์การทำงาน / การเรียนรู้ร่วมกันมานานจนกระทั่งเกิดสัมพันธภาพที่แน่นแฟ้น สมาชิกกลุ่มมีความผูกพัน ห่วงใย ช่วยเหลือกันและกันอย่างต่อเนื่อง ในการเรียนรู้แบบร่วมมือ มักจะมีกระบวนการดำเนินงานที่ต้องทำเป็นประจำ เช่น การเขียนรายงาน การเสนอผลงานของกลุ่ม การตรวจผลงาน เป็นต้น ในการทำงานที่เป็นกิจวัตรดังกล่าว ครูควรจัดระเบียบขั้นตอนการทำงาน หรือฝึกฝนให้ผู้เรียนดำเนินงานอย่างเป็นระบบระเบียบเพื่อช่วยให้งานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการที่ใช้หรือดำเนินการเป็นกิจวัตรในการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้ เรียกว่า Cooperative Learning Scripts ซึ่งหากสมาชิกกลุ่มปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน จะเกิดเป็นทักษะที่ชำนาญในที่สุด

รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลายรูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีวิธีการดำเนินการหลัก ๆ ซึ่งได้แก่ การจัดกลุ่ม การศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนน และระบบการให้รางวัล แตกต่างกันไปเพื่อสนองวัตถุประสงค์เฉพาะแต่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด ต่างก็ใช้หลักการเดียวกันคือหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการและมี

วัตถุประสงค์มุ่งตรงไป ในทิศทางเดียวกันคือเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษา อย่างมากที่สุดโดยอาศัย การร่วมมือกัน ช่วยเหลือกันและแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน ความแตกต่างของรูปแบบแต่ละรูป จะอยู่ที่เทคนิคในการศึกษาเนื้อหาสาระและวิธีการเสริมแรงและการให้รางวัล เป็นประการสำคัญ (ทศนา เขมมณี. 2548 : 265 – 266)

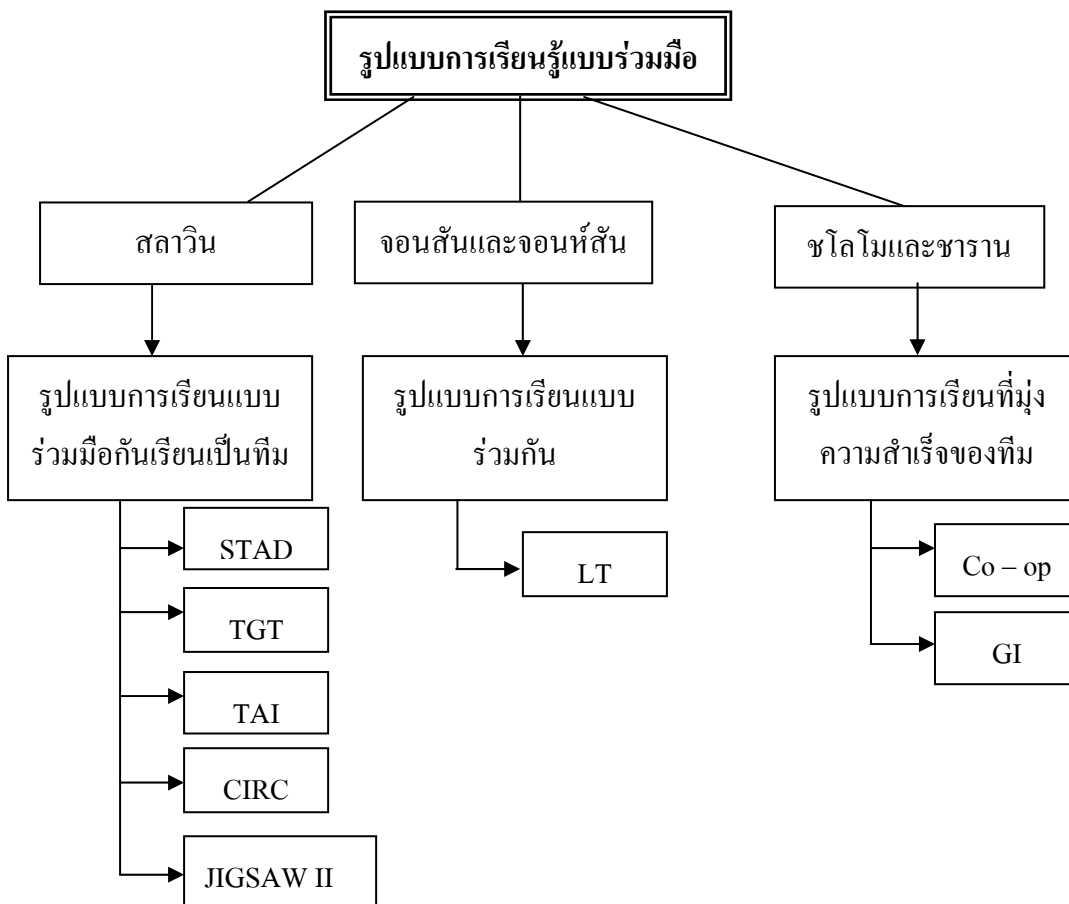
รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือของกลุ่มสลาวิน ที่เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย ดังนี้ สลาวิน (Slavin, 1995 : 104 - 110) คือ

1. รูปแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw)
2. รูปแบบ STAD (Student Teams – Achievement Division)
3. รูปแบบ TAI (Team – Assisted Individualization)
4. รูปแบบ TGT (Team Games Tournament)
5. รูปแบบ LT (Learning Together)
6. รูปแบบ GI (Group Inverstigation)
7. รูปแบบ CIRC (Cooperative Integrated Reading And Composition) และที่พัฒนาโดย

เอลิซาเบธ โคเฮน และคณะ (Elizabeth Chhen) คือ

8. รูปแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Instruction)

จากรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 3 รูปแบบ สรุปได้ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 แสดงรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในกิจกรรมแบบต่าง ๆ

จากภาพประกอบ 5 ทำให้ทราบว่ารูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือประกอบด้วย 3 รูปแบบ ตามแนวของผู้คิดค้น ซึ่งรูปแบบที่แพร่หลายที่สุด คือ การเรียนแบบร่วมมือตามแนวคิดของสลาวิน ที่ประกอบด้วยกิจกรรมแบบ เอสทีเอ็ด (STAD), ทีจีที (TGT), ทีเอไอ (TAI), ซีไออาร์ซี (CIRC), จิ๊กซอว์ (JIGSAW) จากรูปแบบการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการเรียนรู้แบบร่วมมือกิจกรรม ทีจีที และ แอลที เพราะเทคนิค ทีจีที เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีการแข่งขันที่ไม่เหมือนกับการแข่งขันทางการเรียนแบบอื่น ที่มักเน้นแต่นักเรียนที่เก่งเท่านั้นจึงมีโอกาสในการแข่งขัน แต่กลุ่มการแข่งขันเทคนิค ทีจีที ทั้งผู้เรียนที่เก่งและไม่เก่งที่รวมทีมต่างต้องเข้าแข่งขันและนำความสำเร็จมาสู่ทีมได้เท่าเทียมกัน ส่วนเทคนิคแอลที เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือที่เน้นการร่วมมือกันในกลุ่ม ผู้เรียนมีการช่วยเหลือพึ่งพากัน ต้องมีความสามัคคีเพื่อให้งานเสร็จทันเวลาและได้ผลงานที่มีคุณภาพ

5.5 บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ไซมอน (Simon, 1986 : 40 – 43) กล่าวว่า บทบาทของครูในการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำแนกเป็น บทบาทก่อนสอน ขณะสอน และหลังสอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. บทบาทในการเลือกสาระสำคัญ เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเวลาและเนื้อหาที่มีจำนวนมาก ดังนั้นครูผู้สอนต้องเลือกเนื้อหาที่คิดว่ามีความสำคัญ จากประสบการณ์ของตนเอง โดยเฉพาะ เนื้อหาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสในการพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหา สถิติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ และ มีความเชื่อมั่นในการเรียนคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้น

2. เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เลือก จำแนกออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

2.1 เนื้อหาที่เป็นข้อเท็จจริง ให้ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิตจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนมากกว่าวิธีอื่น ๆ

2.2 เนื้อหาที่เน้นการใช้กระบวนการในการเรียนรู้หรือแก้ปัญหาต้องให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจนผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบรอบรู้ในกระบวนการนั้น ๆ

2.3 เนื้อหาประเภทความคิดรวบยอด ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีในการค้นพบตนเองจากการทำงานกลุ่ม เพราะผู้เรียนจะร่วมกันสร้างความรู้ ความเข้าใจอย่างมีความหมาย

3. เป็นผู้อำนวยความสะดวกขณะที่ผู้เรียนเรียนรู้แนวคิดใหม่ ครูผู้สอนจะเป็นผู้ให้ข้อมูลจัดวัสดุอุปกรณ์ที่จะช่วยทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ความคิดรวบยอดนั้น และเป็นผู้ชี้แนะให้ผู้เรียนเห็นความเชื่อมโยงระหว่างความคิดรวบยอดเดิม กับความคิดรวบยอดใหม่

4. เป็นผู้ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้ตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด และค้นพบสิ่งที่จะเรียนรู้ใหม่ด้วยตนเอง คำถามที่ใช้ควรเป็นคำถามที่ต้องใช้ความคิดในระดับสูง หรือคำถามที่ใช้ตรวจสอบความเชื่อมั่นของผู้เรียน และคำถามที่ให้ผู้เรียนประเมินผลงานของตนเอง

5. เป็นผู้พิจารณาแบ่งเนื้อหาเป็นเนื้อหาย่อยๆ การมอบหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเป็นงานที่ย่างยากซับซ้อน ดังนั้นเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องแบ่งเนื้อหาเป็นเนื้อหาย่อยๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยและความชำนาญก่อนที่จะทำงานชิ้นใหญ่ที่ย่างยากซับซ้อนขึ้น

6. เป็นผู้ที่ประเมินผลความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ในการทำงานย่อย ๆ ที่มอบหมายให้จะต้องมีการประเมินผลทุกครั้ง และใช้วิธีการประเมินผลที่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการประเมิน อาจใช้แบบฝึกหัด แบบทดสอบ หรือแบบสังเกต

ทิสนา แคมมณี (2554 : 103 – 105) กล่าวว่า วิชาครูสามารถนำหลักการของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไปจัดการเรียนรู้ตนได้ โดยการพยายามจัดกลุ่มการเรียนรู้ให้มีองค์ประกอบ 5 ประการ

ดังกล่าวข้างต้น และใช้เทคนิค วิธีการต่าง ๆ ในการช่วยให้อีก 5 สัมฤทธิ์ผล โดยทั่วไป การวางแผนบทเรียนและการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือมีประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้

1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียน ทั้งทางด้านความรู้ และทักษะกระบวนการต่าง ๆ

1.2 กำหนดขนาดของกลุ่ม กลุ่มควรมีขนาดเล็ก ประมาณ 3 – 6 คน กลุ่มขนาด 4 คน จะเป็นขนาดที่เหมาะสมที่สุด

1.3 กำหนดองค์ประกอบของกลุ่ม หมายถึงการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม ซึ่งอาจทำโดยการสุ่ม หรือการเลือกให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ โดยทั่วไปกลุ่มจะต้องประกอบไปด้วยสมาชิกที่คล่องกันในด้านต่าง ๆ เช่น เพศ ความสามารถ ความถนัด เป็นต้น

1.4 กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างทั่วถึง ครูควรมอบหมายบทบาทหน้าที่ในการทำงานให้ทุกคน และบทบาทหน้าที่นั้น ๆ จะต้องเป็นส่วนหนึ่งของงานอันเป็นจุดมุ่งหมายของกลุ่ม ครูควรจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกให้อยู่ในลักษณะที่จะต้องพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน บทบาทหน้าที่ในการทำงานเพื่อการเรียนรู้มีจำนวนมาก เช่น บทบาทผู้นำกลุ่ม ผู้สังเกตการณ์ เลขานุการ ผู้เสนอผลงาน ผู้ตรวจสอบผลงาน เป็นต้น

1.5 จัดสถานที่ให้เหมาะสมในการทำงานและการมีปฏิสัมพันธ์กัน ครูจำเป็นต้องคิดออกแบบการจัดห้องเรียนหรือสถานที่ที่จะใช้ในการเรียนรู้ให้เอื้อและสะดวกต่อการทำงานของกลุ่ม

1.6 จัดสาระ วัสดุ หรืองานที่จะให้ผู้เรียนทำ วิเคราะห์สาระ/งานหรือวัสดุที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และจัดแบ่งสาระหรืองานนั้นในลักษณะที่ให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนในการช่วยเหลือกลุ่มและพึ่งพากันในการเรียนรู้

2. ด้านการจัดการเรียนรู้

ครูควรมีการเตรียมกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ดังนี้

2.1 อธิบายชี้แจงเกี่ยวกับงานของกลุ่ม ครูควรอธิบายถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียน เหตุผลในการดำเนินการต่าง ๆ รายละเอียดของงานและขั้นตอนในการทำงาน

2.2 อธิบายเกณฑ์การประเมินผลงาน ผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจตรงกันว่าความสำเร็จของงานอยู่ตรงไหน งานที่คาดหวังจะมีลักษณะอย่างไร เกณฑ์ที่จะใช้ในการวัดความสำเร็จของงานคืออะไร

2.3 อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการของการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน ครูควรอธิบาย กฎเกณฑ์ ระเบียบ กติกา บทบาทหน้าที่ และระบบการให้รางวัลหรือประโยชน์ที่กลุ่มจะได้รับในการร่วมมือกันเรียนรู้

2.4 อธิบายถึงวิธีการช่วยเหลือกันระหว่างกลุ่ม

2.5 อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการในการตรวจสอบความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย เช่น การสุ่มเรียกชื่อผู้เสนอผลงาน การทดสอบ การตรวจสอบผลงาน เป็นต้น

2.6 ชี้แจงพฤติกรรมที่คาดหวัง หากครูชี้แจงให้ผู้เรียนได้รู้อย่างชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง จะช่วยให้ผู้เรียนรู้ความคาดหวังที่มีต่อตนและพยายามจะแสดงพฤติกรรมนั้น

3. ด้านการควบคุมกำกับและการช่วยเหลือกลุ่ม

3.1 ดูแลให้สมาชิกกลุ่มมีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด

3.2 สังเกตการณ์การทำงานร่วมกันของกลุ่ม ตรวจสอบว่า สมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจในงาน หรือบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ สังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของสมาชิก ให้ข้อมูลป้อนกลับ ให้แรงเสริม และบันทึกข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของกลุ่ม

3.3 เข้าไปช่วยเหลือกลุ่มตามความเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน เมื่อพบว่ากลุ่มต้องการความช่วยเหลือ ครูสามารถเข้าไปชี้แจง สอนซ้ำ หรือให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ

3.4 สรุปการเรียนรู้ ครูควรให้กลุ่มสรุปประเด็นการเรียนรู้ที่ได้จากการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้มีความชัดเจนขึ้น

4. ด้านการประเมินผลและวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้

4.1 ประเมินผลการเรียนรู้ ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งทางด้านปริมาณ และคุณภาพ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

4.2 วิเคราะห์กระบวนการทำงานและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ครูควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์การทำงานของกลุ่มและพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสเรียนรู้ที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่ม

อนุชา โสภานบุตร (2554 : เว็บบไซต์) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของครูผู้สอนที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือจะเปลี่ยนจากการเป็นผู้ควบคุมชั้นมาเป็นเพียงผู้คอยแนะนำให้นักเรียนใช้ข้อมูล ความรู้ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ดำเนินการให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ และเป็นผู้จัดบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งนักเรียนเรียนรู้ได้ดีจากบรรยากาศที่เป็นกันเอง ที่ทั้งครูและนักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึกซึ่งกันและกัน โดย

1. ให้งานที่ทำท้าทายความสามารถของนักเรียนมากกว่าที่จะเป็นงานที่แข่งขันกัน
2. ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกและตัดสินใจในงานที่ทำ
3. ยอมรับความคิดและสนใจความรู้สึกของนักเรียน

4. เห็นว่าความคิดเห็นของนักเรียนมีความหมายและมีคุณค่า ถึงแม้ว่าจะเป็นความคิดเห็นที่จำกัด
5. ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความคิดของตนเอง ซึ่งอาจออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น วาดภาพ ระบายสี แสดงละคร บทบาทสมมติ เขียนบรรยายและอื่น ๆ
6. ยอมรับความผิดพลาดของนักเรียนและหาทางช่วยเหลือ
7. เผยแพร่ผลงานของนักเรียน อาจเป็นในรูปแบบจดหมายข่าว หนังสือพิมพ์ของห้อง หรือหนังสือพิมพ์ของโรงเรียน
8. กระตุ้นส่งเสริมทักษะทางด้านความคิดแก่นักเรียน โดยใช้แหล่งข้อมูลต่าง ๆ และสื่อการสอน เช่น หนังสืออ้างอิง วารสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

จากบทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่นักการศึกษากล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ครูผู้สอนจะต้องมีการเตรียมการสอนรู้จักการวางแผนเลือกจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนซึ่งไม่เพียงแต่ในด้านเนื้อหาวิชาเท่านั้นแต่จะต้องเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดแก่ผู้เรียนด้วย และควรเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนได้เป็นอย่างดี ปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องในการจัดการเรียนรู้ และช่วยเสริมสร้างกำลังใจแก่นักเรียนซึ่งจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.6 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ศุภวรรณ เล็กวิไล (2548 : 24 – 29) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนแบบร่วมมือ นอกจากจะช่วยส่งเสริมในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นแล้ว ยังช่วยส่งเสริม และให้ประโยชน์แก่นักเรียนในด้านอื่น ๆ อีกมาก เช่น

1. ช่วยให้เกิดความเชื่อมั่น และความภาคภูมิใจในตนเอง
2. ได้พัฒนาทักษะทางสังคม และการเข้าสังคม
3. มีสุขภาพจิตที่ดี ทำงานและเรียนอย่างมีความสุข
4. ช่วยให้เข้าใจตนเอง และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
5. ฝึกการคิดแก้ปัญหา คิดค้นด้วยตนเอง
6. เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างสมาชิก
7. เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่ศึกษา
8. ช่วยให้เป็นผู้มีเหตุผล และมีความคิดในระดับที่สูงขึ้น
9. มีทักษะในการทำงาน
10. มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
11. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

12. ช่วยให้ผู้รู้จักปรับตัว และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ทิสนา แคมมณี (2550 : 101 – 102) ได้กล่าวถึงผลดีของการเรียนแบบร่วมมือซึ่งได้จากการรวบรวมผลการวิจัยเกี่ยวกับการเรียน แบบร่วมมือทั้งงานวิจัยเชิงทดลองและงานวิจัยเชิงหาความสัมพันธ์ ไว้ดังนี้ (Johnson, Johnson and Holubec. (1994 : 1.3 – 1.4)

1. มีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น (Greater efforts to achieve) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะเรียนรู้ให้บรรลุ เป้าหมาย เป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีผลงานมากขึ้น การเรียนรู้มีความคงทนมากขึ้น (Long – Term Retention) มีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เหตุผลดีขึ้น และคิดอย่างมีวิจารณญาณมากขึ้น

2. มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น (More Positive Relationships Among Students) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีน้ำใจนักกีฬามากขึ้น ใส่ใจในผู้อื่น มากขึ้น เห็นคุณค่าของความแตกต่าง ความหลากหลาย การประสานสัมพันธ์และการรวมกลุ่ม

3. มีสุขภาพจิตดีขึ้น (Greater Psychological Health) การเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตดีขึ้น มีความรู้สึกที่ดี เกี่ยวกับตนเองและมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและ ความสามารถในการเผชิญกับความเครียดและความผันแปรต่าง ๆ

อนุชา โสมาบุตร (2554 : เว็บไซค์) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้มีประโยชน์และมีความสำคัญ ดังนี้

1. สมาชิกที่มีความสามารถสูงจะเปลี่ยนคำพูดของผู้สอนให้เป็นภาษาของตนเองเพื่ออธิบายให้เพื่อนฟังได้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

2. สมาชิกที่ทำหน้าที่อธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟังจะเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

3. การสอนเพื่อนเป็นการสอนแบบตัวต่อตัวทำให้ได้รับความเอาใจใส่ และได้รับความสนใจมากขึ้น

4. สมาชิกทุกคนต่างก็พยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

5. สมาชิกทุกคนเข้าใจดีว่าตนมีส่วนช่วยเพิ่มหรือลดค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ดังนั้นจึงต้องพยายามอย่างเต็มที่ในการทำให้กลุ่มของตนมีคะแนนสูง

6. สมาชิกทุกคนมีโอกาสดำเนินการฝึกทักษะทางสังคม มีหัวหน้ากลุ่ม มีผู้ช่วย มีเพื่อนร่วมกลุ่ม เป็นการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นทีมงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากต่อการปฏิบัติงานอันแท้จริงในชีวิตประจำวัน

7. สมาชิกได้มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม เพราะในการปฏิบัติงานร่วมกันต้องมีการทบทวนกระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อให้มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานหรือให้คะแนนของกลุ่มดีขึ้น

8. สมาชิกที่มีความสามารถสูงจะมีบทบาททางสังคมมากขึ้น เช่น ไม่หวงความรู้ไว้เพียงคนเดียว

9. สมาชิกจะช่วยเหลือกันเพราะถ้าเกิดการผิดพลาด ถือว่าเป็นความผิดพลาดของกลุ่ม

บัญญัติ ชำนาญกิจ (2554 : 8 ; อ้างอิงจาก Arends. 1994. **Learning to teach.** pp.345 – 346) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือไว้สรุปได้ 5 ประการ ดังนี้

1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเรียนแบบร่วมมือนี้เป็นการเรียนที่จัดให้นักเรียนได้ร่วมมือกันเรียนเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 2 – 6 คน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเรียนร่วมกันนับว่าเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็น และแสดงออกตลอดจนลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน มีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น นักเรียนที่เก่งช่วยนักเรียนที่ไม่เก่ง ทำให้นักเรียนที่เก่งมีความรู้สึกภาคภูมิใจ รู้จักสละเวลา และช่วยให้เข้าใจในเรื่องที่ดีขึ้น ส่วนนักเรียนที่ไม่เก่งก็จะซาบซึ้งในน้ำใจเพื่อน มีความอบอุ่น รู้สึกเป็นกันเอง กล้าซักถามในข้อสงสัยมากขึ้น จึงง่ายต่อการทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ที่สำคัญในการเรียนแบบร่วมมือนี้คือ นักเรียนในกลุ่มได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำงาน จนกระทั่งสามารถหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุดได้ ถือว่าเป็นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้ความรู้ที่ได้รับเป็นความรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียนอย่างแท้จริง จึงมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

2. ด้านการปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การเรียนแบบร่วมมือเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีภูมิหลังต่างกันได้มาทำงานร่วมกัน ฟังซึ่งกันและกัน มีการรับฟังความคิดเห็นกัน เข้าใจและเห็นใจสมาชิกในกลุ่ม ทำให้เกิดการยอมรับกันมากขึ้น เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันซึ่งจะส่งผลให้มีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่นในสังคมมากขึ้น

3. ด้านทักษะในการทำงานร่วมกันให้เกิดผลสำเร็จที่ดี และการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีทางสังคม การเรียนแบบร่วมมือช่วยปลูกฝังทักษะในการทำงานเป็นกลุ่มทำให้นักเรียนไม่มีปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และส่งผลให้งานกลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายร่วมกัน ทักษะทางสังคมที่นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ ได้แก่ ความเป็นผู้นำ การสร้างความไว้วางใจกัน การตัดสินใจ การสื่อสาร การจัดการกับข้อขัดแย้ง ทักษะเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสมาชิกภายในกลุ่ม เป็นต้น

4. ด้านทักษะการร่วมมือกันแก้ปัญหา ในการทำงานกลุ่มสมาชิกกลุ่มจะได้รับทำความเข้าใจในปัญหาร่วมกัน จากนั้นก็ระดมความคิดช่วยกันวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา เมื่อทราบสาเหตุของปัญหาสมาชิกในกลุ่มก็จะแสดงความคิดเห็นเพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหาก็ปรากฏให้เหตุผลซึ่งกัน

และกันจนสามารถตกลงร่วมกันได้ว่า จะเลือกวิธีการใดในการแก้ปัญหาจึงเหมาะสมพร้อมทั้งลงมือร่วมกันแก้ปัญหาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ตลอดจนทำการประเมินกระบวนการแก้ปัญหาของกลุ่มด้วย

5. ด้านการทำให้รู้จักและตระหนักในคุณค่าของตนเอง ในการทำงานกลุ่มสมาชิกกลุ่มทุกคนจะได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน การที่สมาชิกในกลุ่มยอมรับในความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน ย่อมทำให้สมาชิกในกลุ่มนั้นมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง และคิดว่าตนเองมีคุณค่าที่สามารถช่วยให้กลุ่มประสบผลสำเร็จได้

จากประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่นักการศึกษากล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าการเรียนแบบร่วมมือจะช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้ ด้านทักษะทางสังคม และในด้านคุณธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยสร้างเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

6. การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคทีจีที (TGT : Teams – Games –Tournaments)

6.1 ความหมายของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค ทีจีที (TGT)

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545 : 178) ได้ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT เป็นการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในจุดประสงค์ที่ต้องการให้กลุ่มผู้เรียนได้ศึกษาประเด็น หรือปัญหาที่มีคำตอบถูกต้องเพียงคำตอบเดียว หรือมีคำตอบถูกต้องชัดเจน เช่น การคำนวณทางคณิตศาสตร์ การใช้ภาษา ภูมิศาสตร์และทักษะการใช้แผนที่ และความคิดรวบยอดทางวิทยาศาสตร์

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2550 : 163) ได้ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมืออีกรูปแบบหนึ่งที่คล้ายกับเทคนิค STAD ที่แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4 – 5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้แข่งขันกันในเกมการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้จัดเตรียมไว้ ทำการทดสอบความรู้โดยการใช้เกม การแข่งขัน คะแนนที่ได้จากการแข่งขันของสมาชิกแต่ละคนในลักษณะการแข่งขันตัวต่อตัวกับทีมอื่น ๆ นำเอามารวมเป็นคะแนนรวมของทีม ผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคการเสริมแรง เช่น ให้รางวัล คำชมเชย เป็นต้น ดังนั้นสมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550 : 123 – 125) กล่าวถึง เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขัน เป็นกิจกรรมที่สมาชิกในกลุ่มเรียนรู้เนื้อหาสาระจากผู้สอนด้วยกัน แล้วแต่ละคนแยกย้ายไปแข่งขันทดสอบ

ความรู้ คะแนนที่ได้ของแต่ละคนจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุด ได้รับรางวัล

สรุปว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค ทีจีที เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการจัดให้นักเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ทำการทดสอบความรู้ โดยการใช้เกมการแข่งขัน คะแนนที่ได้จากการแข่งขันของสมาชิกแต่ละคนในลักษณะการแข่งขันตัวต่อตัวกับทีมอื่น ๆ นำเอามาบวกเป็นคะแนนรวมของทีม

6.2 ลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค ทีจีที (TGT)

สลาวิน (Slavin, 1995 : 23 – 26) กล่าวว่ากิจกรรม TGT เป็นการจัดการกิจกรรมการสอนแบบร่วมมือกันที่มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. ทีม (Team) เป็นการแบ่งสมาชิกในห้องออกเป็นกลุ่ม ๆ โดยสมาชิกในแต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ในอัตราส่วน 1 : 2 : 1 อย่างไรก็ตาม แต่ละทีมต้องประมาณว่ามีความสามารถทางการเรียนพอ ๆ กัน ตลอดช่วงการใช้กิจกรรม TGT สมาชิกต้องสังกัดทีมอย่างถาวร ซึ่งแต่ละทีมจะได้รับการฝึกฝนที่เหมือนกัน สมาชิกในทีมจะช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทบทวนสิ่งที่ครูสอน เพื่อใช้ในการชิงชัยทางวิชาการ

2. เกม (Games) เกมที่ใช้เป็นเกมเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจโดยใช้การแข่งขันมีการจัดโต๊ะสำหรับแข่งขัน สำหรับผู้เข้าแข่งขันจากกลุ่มต่าง ๆ จะใช้คำถามในบัตรหรือเอกสารชนิดเดียวกัน ผู้เรียนจะสลับกันหยิบบัตรซึ่งในบัตรจะมีคำถามอยู่ ผู้แข่งขันจะต้องตอบคำถามในบัตรของตนให้ได้ก่อนคนอื่น ถ้าตอบคำถามไม่ได้ผู้อื่นมีโอกาสตอบได้เช่นกัน เพราะกติกากำหนดให้ผู้เล่นเปิดโอกาสให้ผู้แข่งขันคนอื่น ๆ ตอบคำถามของตนได้

3. การแข่งขัน (Tournament) การแข่งขันจะมีสัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยนักเรียนของแต่ละกลุ่มจะเป็นตัวแทนชิงชัยกับกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งมีศักยภาพทุก ๆ ด้านเท่าเทียมกันเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจจากนั้นนำคะแนนของสมาชิกในกลุ่มมารวมกัน การที่จะตัดสินใจว่ากลุ่มไหนจะได้รับรางวัลในส่วนนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครู ซึ่งจะกำหนดรางวัลให้กับกลุ่มไว้ 3 รางวัล ได้แก่ goodteam , greatteam และ superteam โดยใช้เกณฑ์การคิดคะแนนกลุ่มดังนี้

คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม	รางวัล
24 - 29	goodteam
30 - 35	greatteam
36 - 40	superteam

จากองค์ประกอบดังกล่าวผู้วิจัยได้นำกิจกรรมการเรียนรู้แบบ ทีจีที เข้ามาใช้ในกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวัตกรรม ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนานและไม่เบื่อหน่ายในการเรียน

6.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค ทีจีที (TGT)

สลาวิน (Slavin. 1995 : 21 – 35) กล่าวว่ากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ TGT ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

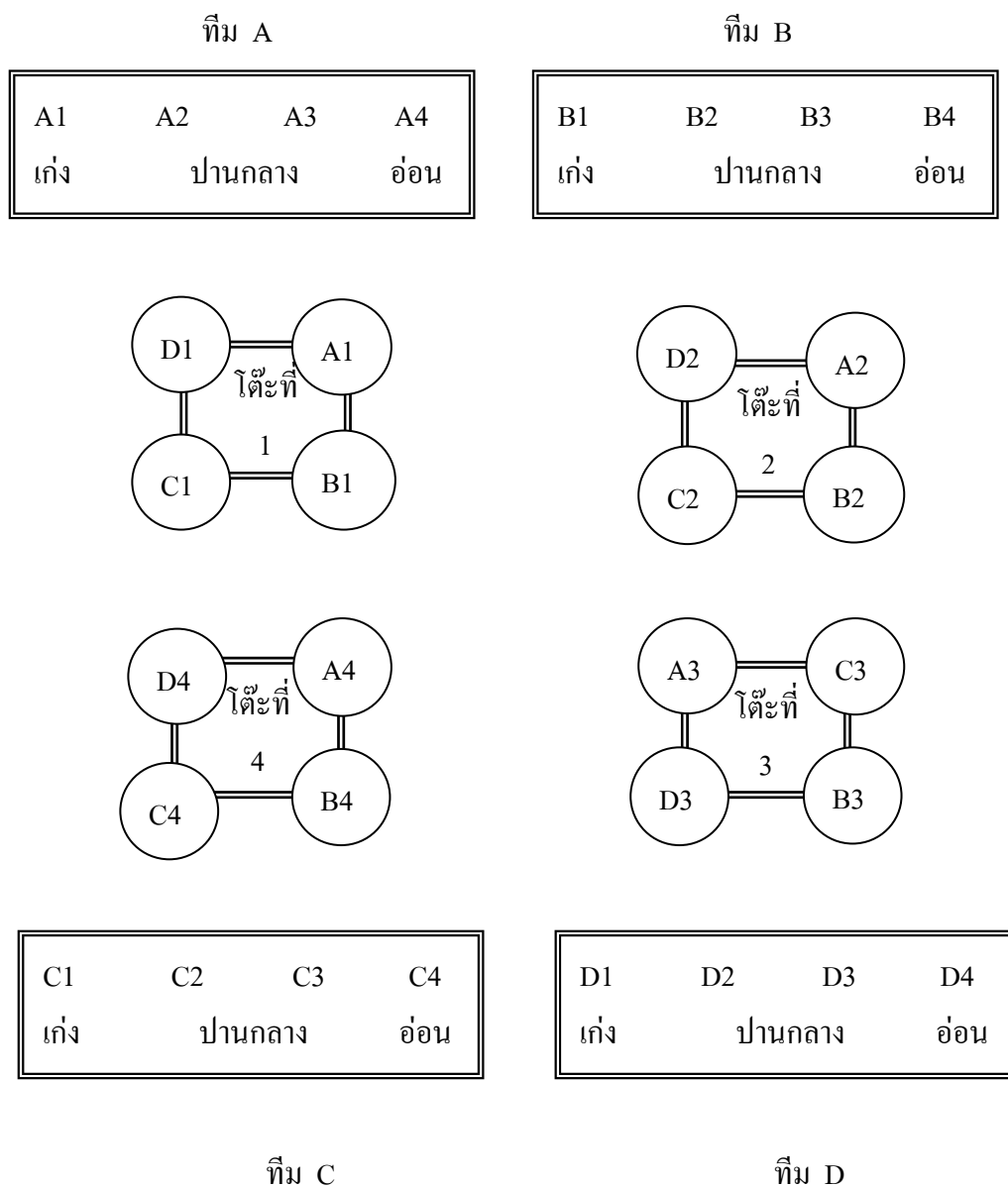
1. **ขั้นแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง** ซึ่งครูเป็นผู้แจ้งให้นักเรียนทราบผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
2. **ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนการสอน** เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมและกระตุ้นความสนใจที่จะเรียน โดยการเลือกใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเล่นเกม การอภิปรายซักถาม แบบฝึกทักษะ ทบทวน
3. **ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้**
  - 3.1 ครูสอนเนื้อหาสาระด้วยวิธีการสาธิต บรรยาย หรืออภิปรายโดยการใช้สื่อต่างๆ ประกอบการสอน หลังจากนั้นผู้เรียนหารือและอธิบายในสิ่งที่สมาชิกในกลุ่มไม่เข้าใจ
  - 3.2 **ขั้นฝึกทักษะ** ครูแจกเอกสารทักษะหรือเกมฝึกหัดทักษะให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มได้ปรึกษาหารือกันและร่วมมือในการแก้ปัญหาโจทย์
  - 3.3 **ใช้เกมฝึกทักษะหรือเกมแข่งขันทางวิชาการ (จัดสัปดาห์ละครั้ง)** โดยแบ่งแข่งขันตามความสามารถของนักเรียน ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงตัวอย่างการแบ่งกลุ่มแข่งขันเกมทางวิชาการของสลาวิน

ระดับผู้เรียน	ชื่อลำดับผู้เรียน	ทีมที่สังกัด
ผู้เรียนที่เรียนเก่ง	1	A1
	2	B1
	3	C1
	4	D1
ผู้เรียนที่เรียนปานกลาง	5	D2
	6	C2
	7	B2
	8	A2
	9	A3
	10	B3
	11	C3
	12	D3
ผู้ที่เรียนอ่อน	13	D4
	14	C4
	15	B4
	16	A4
ผู้เรียนทั้งหมดในชั้นเรียน	16 คน	

เกมการแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาของบทเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจในบทเรียน เกมประกอบด้วยผู้เล่น 4 คน ซึ่งแต่ละคนจะเป็นตัวแทนของกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่ม การกำหนดผู้เรียนเข้ากลุ่มเพื่อเล่นเกม จะยึดหลักผู้เรียนที่มีความสามารถเท่าเทียมกันกล่าวคือผู้เรียนเก่งของแต่ละกลุ่มแข่งขันกัน ผู้เรียนปานกลางแต่ละกลุ่มแข่งขันกัน ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 แสดงรูปแบบการจัดตัวแทนเข้ากลุ่มแข่งขันของสลาวิน

ที่มา : สลาวิน (Slavin. 1995 : 21 – 35)

4. ขั้นสรุป ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป พร้อมประกาศผลการแข่งขันเกมฝึกทักษะหรือเกมแข่งขันทางวิชาการ
5. ขั้นการวัดและประเมินผลวัดจากการสังเกตพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมการตอบคำถาม ทำแบบฝึกหัด การทำแบบทดสอบและการแข่งขันทางวิชาการ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545 : 178) กล่าวว่าขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ประกอบด้วย

1. ครูนำเสนอบทเรียนหรือข้อความรู้ใหม่แก่ผู้เรียน โดยอาจจะนำเสนอด้วยสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจหรือใช้การอภิปรายทั้งห้องเรียน โดยครูเป็นผู้ดำเนินการ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนโดยจัดให้ความสามารถและเพศ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก 4 – 5 คน (เรียกกลุ่มนี้ว่า Study group หรือ Home group) กลุ่มเหล่านี้จะศึกษาทบทวนเนื้อหาข้อความรู้ที่ครูนำเสนอสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถสูงกว่าจะช่วยเหลือสมาชิกที่มีความสามารถต่ำกว่าเพื่อเตรียมตัวสำหรับการแข่งขันในช่วงท้ายสัปดาห์หรือท้ายบทเรียน
3. จัดการแข่งขันโดยการจัดโต๊ะแข่งขันและทีมแข่งขัน (Tournament teams) ที่มีตัวแทนของแต่ละกลุ่มที่มีความสามารถใกล้เคียงมาร่วมแข่งขันกันตามรูปแบบและกติกาที่กำหนดข้อคำถามที่ใช้ในการแข่งขันจะเป็นคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนมาแล้วและมีการฝึกฝนเตรียมพร้อมในกลุ่มมาแล้วควรให้ทุกโต๊ะแข่งขันพร้อมกัน
4. ให้คะแนนการแข่งขัน โดยให้จัดลำดับคะแนนผลการแข่งขันในแต่ละโต๊ะ แล้วผู้เล่นจะกลับเข้ากลุ่มเดิมของตน
5. นำคะแนนการแข่งขันของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนของทีม ทีมที่ได้คะแนนรวมหรือค่าเฉลี่ยสูงสุดจะได้รับรางวัล

ศุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550 : 165 – 168) กล่าวว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมเนื้อหา ประกอบด้วย
  - 1.1 การจัดเตรียมเนื้อหาสาระ ผู้สอนจัดเตรียมเนื้อหาสาระ หรือเรื่องที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้
  - 1.2 การจัดเตรียมเกม ผู้สอนจะต้องจัดเตรียมคำถามง่าย ๆ ซึ่งเป็นคำถามจากเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนเรียนรู้ วิธีการให้คะแนนโบนัสในการเล่นรวมทั้งสื่อ อุปกรณ์การเรียนรู้ เช่น ใบงาน ใบความรู้ ชุดคำถาม กระดาษคำตอบ กระดาษบันทึกคะแนน เป็นต้น
2. ขั้นจัดทีม

ผู้สอนจัดทีมผู้เรียนโดยให้ละกันทั้งเพศและความสามารถทีมละประมาณ 4 – 5 คน เช่น ทีมที่มีสมาชิก 4 คน อาจประกอบด้วยชาย 2 คน หญิง 2 คน เป็นคนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน เป็นต้น เพื่อเรียนรู้โดยปฏิบัติกิจกรรมตามคำสั่งหรือใบงานที่กำหนดไว้

3. ขั้นการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 3.1 ผู้สอนแนะนำวิธีการเรียนรู้
- 3.2 ทีมวางแผนการเรียนรู้และการแข่งขัน
- 3.3 สมาชิกในแต่ละทีมร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมตามคำสั่งหรือใบงาน
- 3.4 กลุ่มหรือทีมเตรียมความพร้อมให้กับสมาชิกในกลุ่มทุกคน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนและพร้อมที่จะเข้าสู่สนามแข่งขัน
- 3.5 แต่ละทีมทำการประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของสมาชิกในทีม โดยอาจตั้งคำถามขึ้นมาเองแล้วให้สมาชิกของทีมทดลองตอบคำถาม

3.6 สมาชิกของทีมช่วยกันอธิบายเพิ่มเติมในประเด็นที่บางคนยังไม่เข้าใจ

4. ขั้นการแข่งขัน ผู้สอนจัดการแข่งขัน ประกอบด้วย

- 4.1 ผู้สอนแนะนำการแข่งขันให้ผู้เรียนทราบ
- 4.2 จัดผู้เรียนหรือสมาชิกตัวแทนของสมาชิกแต่ละทีมเข้าประจำโต๊ะแข่งขัน
- 4.3 ผู้สอนแนะนำเกี่ยวกับเกม โดยอธิบายจุดประสงค์และกติกาของการเล่นเกม
- 4.4 สมาชิกหรือผู้เรียนทุกคนเริ่มเล่นเกมพร้อมกัน ด้วยชุดคำถามที่เหมือนกัน ผู้สอนเดินตามโต๊ะแข่งขัน เพื่อตอบปัญหาข้อสงสัย
- 4.5 เมื่อการแข่งขันจบลงให้แต่ละโต๊ะตรวจคะแนน จัดลำดับผลการแข่งขันและให้หาค่าคะแนนโบนัส

4.6 ผู้เข้าแข่งขันกลับไปเข้าทีมเดิมของตนพร้อมคะแนนโบนัส

4.7 ทีมนำคะแนน โบนัสของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนของทีม อาจจะหาค่าเฉลี่ยหรือไม่ก็ได้ ทีมที่ได้คะแนนรวมสูงสุดจะได้รับการยอมรับว่าเป็นทีมชนะเลิศและรองชนะเลิศตามลำดับ

5. ขั้นยอมรับความสำเร็จของทีม

ผู้สอนประกาศผลการแข่งขันและเผยแพร่สู่สาธารณชนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ปิดประกาศที่บอร์ด จดหมายข่าว ประกาศหน้าเสาธง เป็นต้น รวมทั้งการมอบรางวัล ยกย่อง ชมเชย ทิศนา แจมมณี (2548 : 268) กล่าวว่าขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ดังนี้

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง – ปานกลาง – อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (Home group)
2. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน

3. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราแยกย้ายกันเป็นตัวแทนกลุ่มไปแข่งขันกับกลุ่มอื่น โดยจัดกลุ่มแข่งขันตามความสามารถ คือ คนเก่งในกลุ่มบ้านของเราแต่ละกลุ่มไปรวมกัน คนอ่อนก็ไปรวมกันกับคนอ่อนของกลุ่มอื่น กลุ่มใหม่ที่รวมกันนี้เรียกว่ากลุ่มแข่งขัน กำหนดให้มีสมาชิกกลุ่มละ 4 คน

4. สมาชิกในกลุ่มแข่งขัน เริ่มกันแข่งขันกัน ดังนี้

4.1 แข่งขันกันตอบคำถาม 10 คำถาม

4.2 สมาชิกคนแรกจับคำถามขึ้นมา 1 คำถาม และอ่านคำถามให้กลุ่มฟัง

4.3 ให้สมาชิกที่อยู่ซ้ายมือของผู้อ่านคำถามคนแรกตอบคำถามก่อน ต่อไปจึงให้คนถัดไปตอบจนครบ

4.4 ผู้อ่านคำถาม เปิดคำตอบ แล้วอ่านเฉลยคำตอบที่ถูกต้องให้กลุ่มฟัง

4.5 ให้คะแนนคำตอบ ดังนี้

4.5.1 ผู้ตอบถูกเป็นคนแรกได้ 2 คะแนน ผู้ตอบถูกคนต่อไปได้ 1 คะแนน

4.5.2 ผู้ตอบถูกคนต่อไปได้ 1 คะแนน

4.5.3 ผู้ตอบผิดได้ 0 คะแนน

4.6 ต่อไปสมาชิกกลุ่มที่สองจับคำถามที่ 2 และเริ่มเล่นตามขั้นตอน 4.2 – 4.3 ไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งคำถามหมด

4.7 ทุกคนรวมคะแนนของตนเอง

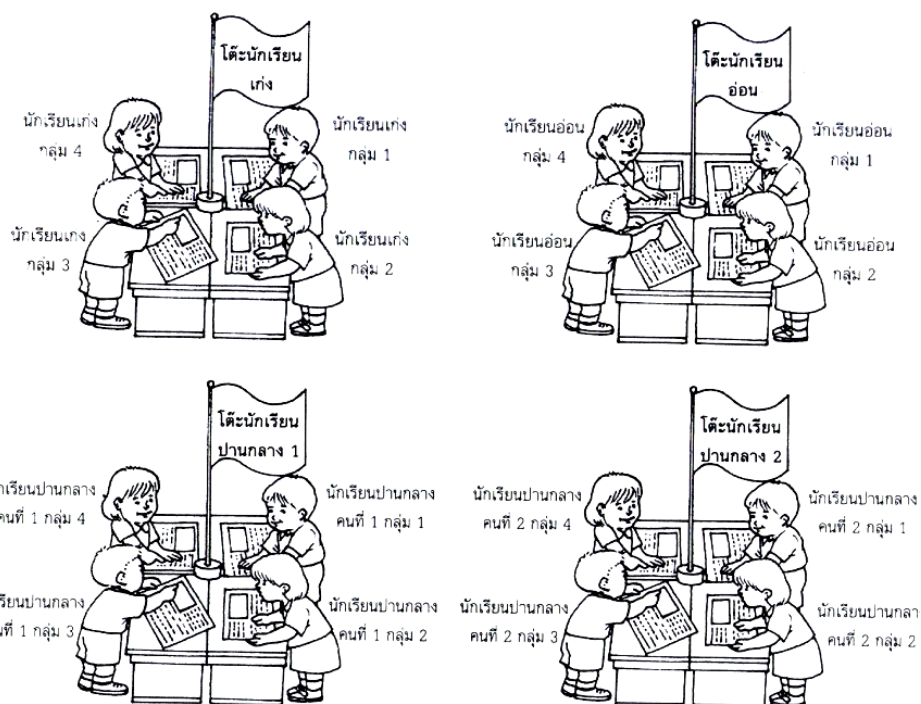
4.7.1 ผู้ได้คะแนนสูงอันดับ 1 ได้โบนัส 10 คะแนน

4.7.2 ผู้ได้คะแนนสูงอันดับ 2 ได้โบนัส 8 คะแนน

4.7.3 ผู้ได้คะแนนสูงอันดับ 3 ได้โบนัส 5 คะแนน

4.7.4 ผู้ได้คะแนนสูงอันดับ 4 ได้โบนัส 4 คะแนน

5. เมื่อแข่งขันเสร็จแล้ว สมาชิกกลุ่มกลับไปกลุ่มบ้านของเรา แล้วนำคะแนนที่แต่ละคนได้รวมเป็นคะแนนของกลุ่ม ดังภาพประกอบ 7

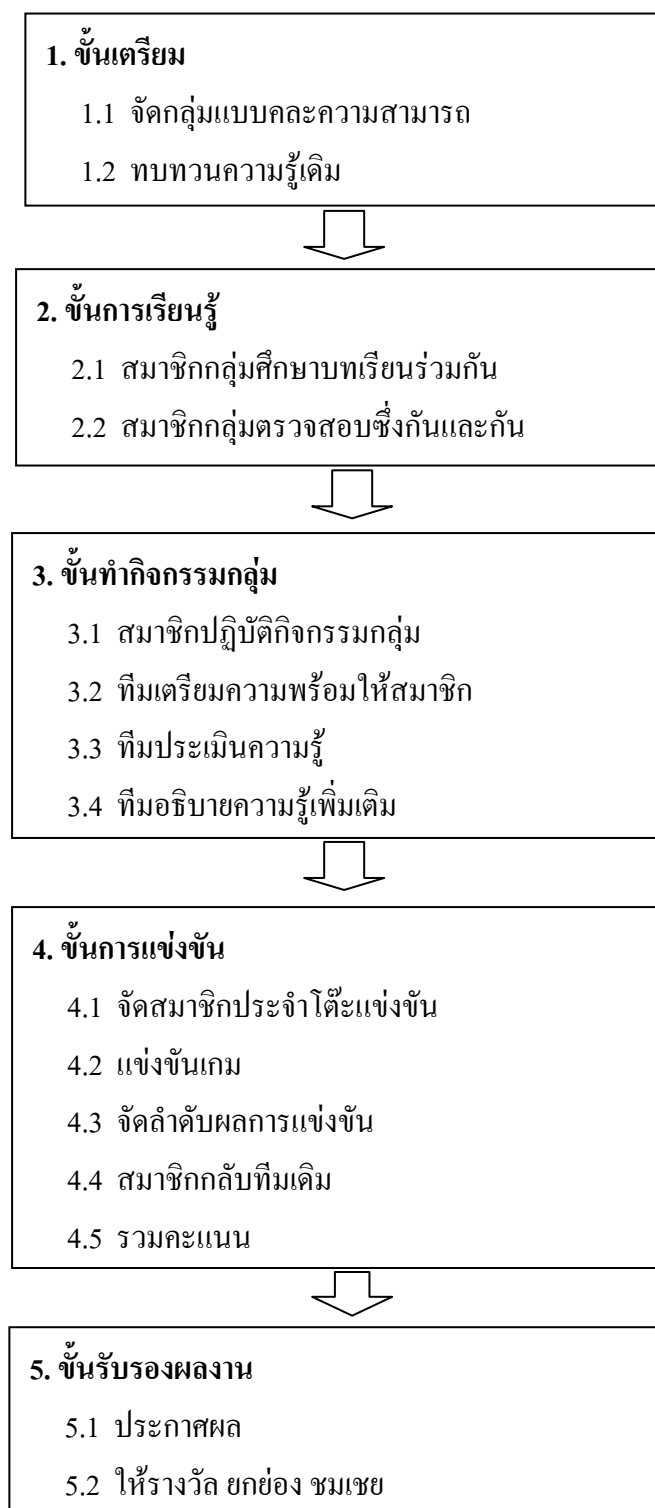

ภาพประกอบ 7 แสดงรูปแบบการจัดตัวแทนเข้ากลุ่มแข่งขันของทีศนา แจมมณี

ที่มา : ทีศนา แจมมณี. 2548 : 148

จากแนวคิด ของนักการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค ทีจีที ใช้แนวคิดของ สลาวิน (1995 : 21 – 35) , วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2545 : 178), ทีศนา แจมมณี (2548 : 268 – 269), สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550 : 165 – 168) สรุปได้เป็น ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค ทีจีที 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ขั้นที่ 2 ขั้นการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม ขั้นที่ 4 ขั้นแข่งขัน ขั้นที่ 5 ขั้นรับรองผลงาน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอดังภาพประกอบ 8

สรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค ทีจีที ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ทีจีที

จากขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค ทีจีที ที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาารูปแบบมาจากการเรียนแบบร่วมมือกันเป็นกลุ่ม โดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม ดังนั้นทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

7. การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค แอลที (LT : Learning Together)

7.1 ความหมายของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค แอลที (LT)

จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson and Johnson) เป็นผู้เสนอเทคนิค LT ไว้ในปี ค.ศ. 1975 ต่อมาในปี ค.ศ. 1984 เรียกรูปแบบนี้ว่า วัฏจักรการเรียนรู้ (Circles of learning) เป็นการกำหนดสถานการณ์และเงื่อนไขให้นักเรียนทำผลงานเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแบ่งปันเอกสาร การแบ่งงานที่เหมาะสม และการให้รางวัลกลุ่ม

ทิสนา เขมมณี (2548 : 102) กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ LT (Learning – Together) เป็นการจัดกลุ่มผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง ปานกลาง อ่อน) กลุ่มละ 4 คน ศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกันโดยกำหนดบทบาทให้แต่ละคนมีหน้าที่ช่วยเหลือกลุ่มในการเรียนรู้ สรุปคำตอบร่วมกัน ส่งคำตอบเป็นผลงานกลุ่ม ผลงานกลุ่มได้คะแนนเท่าไรสมาชิกทุกคนในกลุ่มนั้นจะได้คะแนนเท่ากันทุกคน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550 : 149 – 150) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เป็นวิธีที่เหมาะสมกับเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลำดับขั้นตอนแน่นอน ผู้เรียนทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม โดยแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างเด่นชัด เพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานกลุ่ม วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ได้แก่ 1) เพื่อฝึกทักษะเฉพาะเรื่อง เช่น การทดลอง การแก้ปัญหา หรือการสรุปผล 2) เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านความรับผิดชอบการทำงานร่วมกับผู้อื่น

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค แอลที หรือ กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน คือ การแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มแบบความสามารถ โดยกำหนดให้แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ช่วยกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกันทำงานที่กำหนดโดยกลุ่มส่งกระดาษคำตอบหรือส่งงาน 1 ชิ้น เป็นผลงานที่ทุกคนในกลุ่มยอมรับ ซึ่งได้คะแนนเท่าไร สมาชิกทุกคนในกลุ่มนั้นจะได้คะแนนนั้นเท่ากันทุกคน

7.2 ลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค แอลที (LT)

จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson and Johnson) เสนอไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามรูปแบบ LT จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบ (ไสว พักขาว. 2547 : 19 – 20) ดังนี้

1. สร้างความรู้สึกพึ่งพิงพากัน (Positive interdependence) ให้เกิดขึ้นในกลุ่มนักเรียนซึ่งอาจทำได้หลายวิธี คือ

1.1 กำหนดเป้าหมายร่วมของกลุ่ม (Mutual goals) ให้ทุกคนต้องเรียนรู้เหมือนกัน

1.2 การให้รางวัลรวม เช่น ถ้าสมาชิกทุกคนของกลุ่มได้คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90 ขึ้นไปของคะแนนเต็ม (Joint rewards) สมาชิกในกลุ่มนั้นจะได้คะแนนพิเศษอีกคนละ 5 คะแนน

1.3 ให้ใช้เอกสารหรือแหล่งข้อมูล (Share resources) ครูอาจแจกเอกสารที่ต้องใช้เพียง 1 ชุด สมาชิกแต่ละคนจะต้องช่วยกันอ่าน โดยแบ่งเอกสารออกเป็น ส่วน ๆ เพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

1.4 กำหนดบทบาทของสมาชิกในการทำงานกลุ่ม (Assigned roles) งานที่มอบหมายแต่ละงานอาจกำหนดบทบาทการทำงานของสมาชิกในกลุ่มแตกต่างกัน หากเป็นงานเกี่ยวกับการตอบคำถามในแบบฝึกหัดที่กำหนด ครูอาจกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่มเป็นผู้อ่านคำถาม ผู้ตรวจสอบ ผู้กระตุ้นให้สมาชิกช่วยกันคิดหาคำตอบและผู้จดบันทึกคำตอบ

2. จัดให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน (Face – to – Face interaction) ให้นักเรียนทำงานด้วยกันภายใต้บรรยากาศของความช่วยเหลือและส่งเสริมกัน

3. จัดให้มีการรับผิดชอบในส่วนบุคคลที่จะเรียนรู้ (Individual accountability) เป็นการทำให้ให้นักเรียนแต่ละคนตั้งใจเรียนและช่วยกันทำงาน ไม่กินแรงเพื่อน ครูอาจจัดสภาพการณ์ได้ด้วยการประเมินเป็นระยะ สุ่มสมาชิกของกลุ่มให้ตอบคำถามหรือรายงานผลการทำงาน สมาชิกทุกคนจึงต้องเตรียมพร้อมที่จะเป็นตัวแทนของกลุ่ม

4. ให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะสังคม (Social skills) การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี นักเรียนต้องมีทักษะทางสังคมที่จำเป็น ได้แก่ ความเป็นผู้นำ การตัดสินใจ การสร้างความไวใจ การสื่อสาร และทักษะการจัดการกับข้อขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์

5. จัดให้มีกระบวนการกลุ่ม (Group processing) เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และหาทางปรับปรุงการทำงานกลุ่มให้ดีขึ้น ในการนำรูปแบบนี้ไปใช้ควรดำเนินการดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์การสอนให้ชัดเจน

2. จัดกลุ่มให้มีขนาดไม่เกิน 6 คน หากนักเรียนยังใหม่ต่อการเรียนแบบร่วมมือ ควรใช้กลุ่มที่มีขนาดเล็ก เพื่อให้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด นักเรียนในแต่ละกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีเพศหญิงและเพศชาย แต่ในบางครั้งการจัดนักเรียนที่มีความสามารถเหมือนกันเข้ากลุ่มเดียวกันเพื่อฝึกทักษะก็สามารถทำได้

3. จัดให้นักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันเป็นวง เพื่อให้สามารถสื่อสารพูดคุยกันได้สะดวก

4. จัดเอกสารหรือสื่อการสอนที่ทำให้นักเรียนต้องพึ่งพาอาศัยกัน เช่น จัดเอกสารให้กลุ่มละชุดเดียว เพื่อให้ให้นักเรียนแบ่งกันดู แบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อยให้แต่ละคนรับผิดชอบในการอ่าน

และทำให้เกิดการแข่งขันระหว่างกลุ่มเพื่อให้สมาชิกภายในกลุ่มต้องพึ่งพาช่วย เหลือกันทำให้กลุ่มของตนเป็นกลุ่มที่ชนะ

5. กำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้เกิดการพึ่งพากัน ตัวอย่างบทบาทในการทำงานกลุ่ม ได้แก่ ผู้สรุปย่อทำหน้าที่สรุปบทเรียน ผู้ตรวจสอบทำหน้าที่สอบถามเพื่อนสมาชิก ผู้กระตุ้นทำหน้าที่ส่งเสริมชักชวนให้เพื่อนสมาชิกทุกคนแสดงความคิดเห็น ผู้บันทึกทำหน้าที่จดบันทึกการตัดสินใจของกลุ่มหรือรายงานของกลุ่ม ผู้สังเกตทำหน้าที่ตรวจสอบความร่วมมือระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม

6. อธิบายงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำ

7. แจกเงื่อนงำเพื่อจัดสภาพให้เกิดความเกี่ยวพันกันในเรื่องของเป้าหมายร่วม อาจทำได้โดยกำหนดให้กลุ่มผลิตผลงานร่วมกันเพียง 1 ชิ้น หรือให้รางวัลกลุ่มจากผลงานของสมาชิกแต่ละคน

8. จัดสภาพให้เกิดความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของแต่ละคน ซึ่งจะทำให้ทุกคนมีส่วนให้กับกลุ่ม เช่น ครูจัดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูสุ่มเลือกสมาชิกของคนใดคนหนึ่งขึ้นมารายงานผลงานของกลุ่ม หรือครูเลือกผลงานของสมาชิกคนใดคนหนึ่งมาเป็นตัวแทนของกลุ่มแล้วให้คะแนน กลุ่มจากผลงานของสมาชิกคนนั้น เป็นต้น

9. จัดสภาพให้เกิดความร่วมมือระหว่างกลุ่ม เป็นต้นว่าให้ถามเพื่อนกลุ่มอื่นได้เมื่อต้องการความช่วยเหลือ

10. อธิบายเกณฑ์ของความสำเร็จ การให้คะแนนควรเป็นแบบอิงเกณฑ์มากกว่าอิงกลุ่ม สำหรับกลุ่มแบบแตกต่าง (Heterogeneous Groups) เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับแต่ละกลุ่มจะต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป

11. ระบุพฤติกรรมที่คาดหวัง ในระยะแรกพฤติกรรมที่คาดหวัง คือให้อยู่กับกลุ่ม ถามชื่อเพื่อนสมาชิกในพฤติกรรมระดับที่ซับซ้อนขึ้น ได้แก่ ให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการอภิปรายทุกคนเข้าใจ และเห็นด้วยกับคำตอบของกลุ่ม

12. ระหว่างที่นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ครูมีบทบาท ดังนี้

12.1 สังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำเนินการแก้ไขหากนักเรียนประสบปัญหาในการทำงานหรือปัญหาเกี่ยวกับการร่วมมือกัน

12.2 ให้ความช่วยเหลือนักเรียน ครูจำเป็นต้องเข้าไปแทรกในระหว่างการทำงานของนักเรียนเป็นครั้งคราว เพื่อชี้แจงคำสั่ง เพื่อตอบปัญหาข้อสงสัย เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น พูดคุย และเพื่อสอนทักษะการเรียนรู้

12.3 สอนทักษะการร่วมมือเพื่อให้สื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

13. สรุปบทเรียนโดยนักเรียนและครู

14. นักเรียนประเมินการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม และหาแนวทางแก้ไขปัญหาการทำงานในครั้งต่อไป

15. การประเมินผล

15.1 ประเมินผลงานของนักเรียน อาจทำได้หลายวิธี เช่น ให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้คะแนนเท่ากัน ซึ่งเป็นการเสริมแรงให้นักเรียนร่วมมือกัน หรือให้แรงเสริมแบบร่วมมือไปพร้อมกับการให้แรงเสริมรายบุคคล โดยให้คะแนนเป็นรายบุคคลจากผลงานของแต่ละคนและให้รางวัลกลุ่มจากคะแนนรวมของสมาชิกในกลุ่ม หรือนักเรียนได้คะแนนของตนเองรวมกับคะแนนพิเศษ (Bonus Points) ที่ได้จากจำนวนสมาชิกภายในกลุ่มที่ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

15.2 ประเมินการทำงานของกลุ่มจากการสังเกตระหว่างเรียน และการอภิปรายในชั้นกระบวนการกลุ่ม

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550 : 149 – 150) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบด้วย

1. กลุ่มมีขนาดเล็กจำนวน 4 – 6 คน โดยคละทั้งเพศและความสามารถ สมาชิกทุกคนแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่มอย่างเด่นชัด เช่น ผู้อ่านบัตรงาน ผู้บันทึกข้อมูล ผู้สังเกต ผู้สนับสนุน เป็นต้น

2. ประเด็นที่ศึกษา ผู้สอนเป็นผู้กำหนดประเด็นที่ศึกษา และภาระงานที่ผู้เรียนต้องร่วมกันปฏิบัติ

3. ผลงานที่สำเร็จเป็นผลงานของกลุ่ม ทุกคนยอมรับ

การเตรียมการ

1. ประเด็นที่จะศึกษา และใบงาน

2. สื่อ อุปกรณ์ สารสนเทศ

3. แบบบันทึกผลการทำกิจกรรม

7.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค แอลที (LT)

ทิสนา เขมมณี (2548 : 269) กล่าวถึง กระบวนการเรียนการสอนรูปแบบ แอลที (LT) มาจาก “Learning Together” ซึ่งมีกระบวนการที่ง่ายไม่ซับซ้อน ดังนี้

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละความสามารถ (เก่ง – กลาง – อ่อน) กลุ่มละ 4 คน

2. กลุ่มย่อยกลุ่มละ 4 คน ศึกษาเนื้อหาร่วมกัน โดยกำหนดให้แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่

ช่วยกลุ่มในการเรียนรู้ ตัวอย่าง เช่น

สมาชิกคนที่ 1 อ่านคำสั่ง

สมาชิกคนที่ 2 หาคำตอบ

สมาชิกคนที่ 3 หาคำตอบ

สมาชิกคนที่ 4 ตรวจสอบคำตอบ

3. กลุ่มสรุปคำตอบร่วมกัน และส่งคำตอบนั้นเป็นผลงานกลุ่ม

4. ผลงานกลุ่มได้คะแนนเท่าไร สมาชิกทุกคนในกลุ่มนั้นก็จะได้รับคะแนนนั้นเท่ากัน

ทุกคน

ไสว พิภขาว (2547 : 22) กล่าวว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ดังนี้

1. ครูและนักเรียนทบทวนเนื้อหาเดิมหรือความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

2. ครูแจกแบบฝึกหรือใบงานให้ทุกกลุ่ม กลุ่มละ 1 ชุดเหมือนกัน นักเรียนช่วยทำงาน

โดยแบ่งหน้าที่แต่ละคน เช่น

นักเรียนคนที่ 1 อ่านคำแนะนำ คำสั่งหรือโจทย์ในการดำเนินงาน

นักเรียนคนที่ 2 ฟังขั้นตอนและรวบรวมข้อมูล

นักเรียนคนที่ 3 อ่านสิ่งที่โจทย์ต้องการทราบแล้วหาคำตอบ

นักเรียนคนที่ 4 ตรวจสอบคำตอบ

เมื่อนักเรียนทำแต่ละข้อหรือแต่ละส่วนเสร็จแล้ว ให้นักเรียนหมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่กัน ในการทำโจทย์ข้อถัดไปทุกครั้งจนเสร็จแบบฝึกทั้งหมด

3. แต่ละกลุ่มส่งกระดาษคำตอบหรือผลงานเพียงชุดเดียว ถือว่าเป็นผลงานที่สมาชิกทุกคนยอมรับและเข้าใจแบบฝึกหรือการทำงานชิ้นนี้แล้ว

4. ตรวจสอบคำตอบหรือผลงานให้คะแนนด้วยกลุ่มเองหรือครูก็ได้ กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด จะได้รับรางวัลหรือติดประกาศไว้ในบอร์ด

เพื่อให้การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล บารูดี (Baroody. 1993 : 2 – 106) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. เริ่มทีละน้อยในตอนเริ่มต้นใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นบางครั้งแล้วใช้ถี่มากขึ้น

2. ใช้กลุ่มละ 4 คน กลุ่มเล็กเกินไปจะไม่เกิดการอภิปราย กลุ่มที่ใหญ่เกินไปจะทำให้การมีส่วนร่วมในการมีปฏิสัมพันธ์ลดลง ในกลุ่ม 4 คน นักเรียนรู้สึกสะดวกและปลอดภัยที่จะขยายแนวคิดหรืออธิบายเหตุผลกันในกลุ่ม

3. เตรียมประสบการณ์การแก้ปัญหาของนักเรียนอย่างหลากหลาย เตรียมโอกาสให้นักเรียนได้แก้ปัญหาทั้งรายบุคคล ทั้งชั้นและกิจกรรมกลุ่ม

4. เน้นปัญหาของกลุ่มโดยสนับสนุนให้นักเรียนได้อภิปรายและสรุปปัญหาโดยกลุ่ม และควรให้มีการอภิปรายประเด็นทางสังคมด้วย

5. ต้องมั่นใจว่าสมาชิกแต่ละคนมีความรับผิดชอบ ซึ่งนักเรียนต้องเข้าใจก่อนว่า ข้อผิดพลาดของกลุ่มก็คือข้อผิดพลาดของทุกคนในกลุ่ม ผลงานของกลุ่มเป็นผลมาจากสมาชิกทุกคน การสอบถามนักเรียนเป็นรายบุคคลจะช่วยให้เกิดความรับผิดชอบ

6. ส่งเสริมความพยายามร่วมกันกลุ่มต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาของสมาชิกทุกคน

7. ส่งเสริมให้เกิดทักษะทางสังคม โดยการช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะการทำงานร่วมกัน การร่วมมือกัน ลดข้อขัดแย้งหรือความสับสนต่างๆ

8. ส่งเสริมให้นักเรียนได้เขียนสรุป เพราะการเขียนสรุปทำให้ครูได้ติดตาม ควบคุม การร่วมมือในกลุ่ม

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550 : 149 – 150) ได้เสนอ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค LT ไว้ ดังนี้

1. แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 4 – 5 คน คละทั้งความสามารถและเพศ กำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกทุกคน เช่น

คนที่ 1 ผู้อ่าน

คนที่ 2 ผู้จดบันทึก

คนที่ 3 ผู้ปฏิบัติ

คนที่ 4 ผู้สังเกต

2. มอบประเด็นศึกษาและใบงานให้แต่ละกลุ่มร่วมกันปฏิบัติ และกำหนดเวลาในการปฏิบัติงาน

3. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายสรุปลงในแบบบันทึกกิจกรรม นำเสนอเป็นผลงานของกลุ่ม

การประเมินผล

1. สังเกตการปฏิบัติงาน

2. ตรวจสอบผลงานกลุ่ม

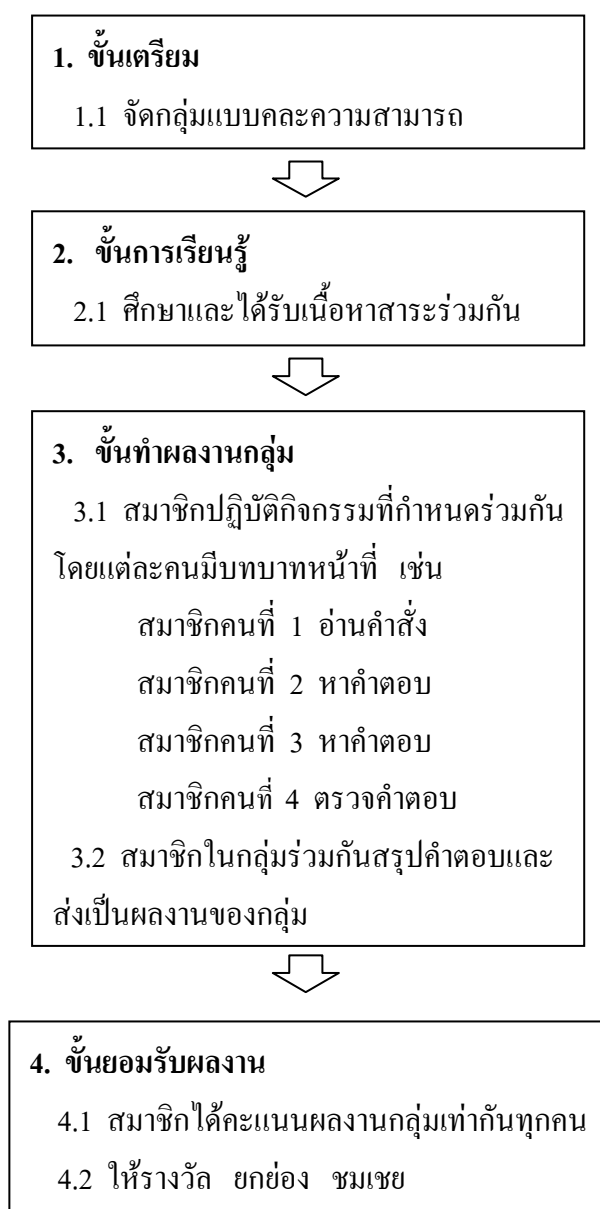
ข้อเสนอแนะ

1. การกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่มควรมีการหมุนเวียน เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสเป็นผู้นำ ผู้ตาม

2. เพื่อความสะดวกในการสังเกตการปฏิบัติงานของผู้เรียนควรให้แต่ละกลุ่ม จัดทำป้ายแสดงหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่ม

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค แอลที ตามแนวคิดของ ไสว พิภขาว (2547 : 22), ทิศนา ขัมมณี (2548 : 269), สุวิทย์ มูลคำและ

อรรถัย มูลคำ (2550 : 149 – 150) ซึ่งสรุปเป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค แอลที 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นการเรียนรู้ 3) ขั้นทำผลงานกลุ่ม 4)ขั้นยอมรับผลงาน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค แอลที

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค แอลที หรือ กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน เป็น การแบ่งกลุ่มผู้เรียน เป็นกลุ่มแบบลดความสามารถ โดยกำหนดให้แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ช่วยกลุ่มในการเรียนรู้

ร่วมกันทำงานที่กำหนดโดยกลุ่มส่งกระดาษคำตอบหรือส่งงาน 1 ชิ้น เป็นผลงานที่ทุกคนในกลุ่มยอมรับ ซึ่งได้คะแนนเท่าไร สมาชิกทุกคนในกลุ่มนั้นจะได้คะแนนนั้นเท่ากันทุกคน

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของการเรียนรู้แบบร่วมมือของทั้งสองเทคนิควิธี จะเห็นได้ว่าเทคนิค ทีจีที มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากกว่าจึงใช้เวลาค่อนข้างมาก ผู้สอนต้องเตรียมเอกสารหรือสื่อการสอนสำหรับการเรียนรู้และการแข่งขันเท่ากับจำนวนผู้เรียน มีการพึ่งพาช่วยเหลือกันในขั้นตอนการเตรียมทีมแต่ในขั้นตอนการแข่งขันแบบตัวต่อตัวสมาชิกในกลุ่มจะช่วยเหลือกันไม่ได้ ความสำเร็จของกลุ่มเกิดจากการแข่งขันซึ่งเป็นความสามารถและการตัดสินใจของสมาชิกแต่ละคน ผู้เรียนจะได้รับความคิดเห็นและมีความสุขสนุกสนานในการเรียนรู้ ส่วนเทคนิค แอลที มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ง่าย ไม่ซับซ้อน ผู้สอนเตรียมเอกสารหรือสื่อการสอนให้ผู้เรียนกลุ่มละหนึ่งชุดเพื่อใช้ในการเรียนรู้และฝึกทักษะ สมาชิกกลุ่มมีการพึ่งพาช่วยเหลือกันและมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันตลอดเวลา ผลงานเกิดจากการสรุปคำตอบและการตัดสินใจร่วมกันของสมาชิกทุกคน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค ทีจีที และ เทคนิค แอลที ว่าเทคนิควิธีใดที่จะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทยให้สูงขึ้นได้มากกว่ากัน

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การอ่านและการเขียนเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ภาษาทุกภาษา ทั้งในการเรียนระดับพื้นฐานและในระดับสูง การเรียนในระดับพื้นฐานจะเน้นในด้านการอ่านการเขียนได้ถูกต้อง มีความแม่นยำในหลักเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นของนักเรียนทุกคน จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียน รวมทั้งการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

8.1 งานวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียน

ทรงศรี สดคมขำ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยก่อนและหลังใช้แบบฝึกเสริมทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะนักเรียนมีผลการเรียนรู้สูงขึ้น โดยมีผลการเรียนรู้ด้านการอ่านมากกว่าการเขียน และนักเรียนเห็นด้วยในระดับมากต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย เพราะแบบฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและได้รับความรู้ในด้านการวาดภาพระบายสีและการเล่นเกมเพิ่มขึ้น

เบญจา คงสบาย (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะและ เกมแตกต่างกันโดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การเขียนสะกดคำของที่สอนโดยใช้แบบฝึกเสริม ทักษะเมื่อพิจารณาระดับความสามารถทางภาษาไทย พบว่ากลุ่มสูงและกลุ่มปานกลางมีคะแนน เฉลี่ยร้อยละของผลต่างไม่ต่างกันระหว่างวิธีสอน 2 วิธี ส่วนนักเรียนที่มีระดับความสามารถทาง ภาษาไทยกลุ่มต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลต่าง แตกต่างกัน และนักเรียนมีความคิดเห็นระดับ มากเกี่ยวกับการเรียนภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำของนักเรียนที่สอนโดยใช้เกม

ชุตินา มหากั่น (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและ การเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการเรียนรู้ตามรูปแบบ CIRC ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบ CIRC ก่อนและหลังการทดลองมีความสามารถทาง การอ่านและการเขียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ศิริวรรณ คงรอด (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและทักษะการ เขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและทักษะการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา โดยเปรียบเทียบ คะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่ามีผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ประกายแก้ว มุกดาดี (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน และการเขียนคำที่มีตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการใช้แบบฝึกทักษะ การประสมคำด้วยภาพกับแผนผังความคิด ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ การประสมคำด้วยภาพกับแผนผังความคิดมีความสามารถในการอ่านและเขียนคำ แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการประสมคำด้วยภาพมี คะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนผังความคิด

โอเชี่ย (พัชรีย์ ปฎิรูปาวาที. 2547 : 50 ; อ้างอิงจาก O' Shea. 1985) ได้ศึกษาเรื่อง “The Effects of Repeated Readings and Attentional Cues on Reading Fluency and Comprehensive” เพื่อ เปรียบเทียบความคล่องแคล่วในการอ่านและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการฝึกอ่าน ซ้ำ โดยทำการศึกษากับนักเรียนระดับประถมศึกษา 2 แห่ง จำนวน 30 คน ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มแรก อ่านโดยเน้นความเร็วและความถูกต้อง ส่วนกลุ่มที่ 2 เน้นการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 ส่วนด้านความคล่องในการอ่านนักเรียนสามารถ อ่านคำได้มากขึ้น

ไคย์เบิล (พัชรี ปฎิรูปาวที, 2547 : 50 ; อ้างอิงจาก Geibel, 1989) ได้ศึกษาเรื่อง “The Effects of Repeated Readings and Phonic Analysis on Oral Reading Efficiency and Comprehension of Reflective and Impulsive Haard – to – Teach Reader.” เพื่อศึกษาผลการอ่านซ้ำและการวิเคราะห์เสียงที่มีผลต่อการอ่านและความถูกต้องของการใช้คำ โดยทำการวิจัยกับนักเรียนที่สอนให้เข้าใจได้ยาก (Slow learning) และมีความพิการในการเรียนรู้ ซึ่งมีอายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่จะอ่านได้ประมาณ 1.5 ปีหรือมากกว่านั้น ผลการวิจัยพบว่า ความถูกต้องในการใช้คำและอัตราเร็วในการอ่านไม่ได้มีผลแตกต่างกันมากนัก ไม่ว่าจะจากวิธีการสอนที่ประยุกต์มาหรือจากจำนวนครั้งของการทำความเข้าใจ โน้ตสน้ของกลุ่มตัวอย่าง ความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองสูงขึ้น แต่กลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับการฝึกอ่านเป็นพิเศษคะแนนไม่ได้สูงขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยทั้งภายในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับทักษะภาษาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนนั้นทำให้ทราบว่า มีรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้หลากหลายวิธี ที่สามารถพัฒนาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนให้สูงขึ้นได้ นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกรักชอบการอ่านและการเขียน มีความกระตือรือร้น สามารถอ่านได้ด้วยคามมั่นใจ และเขียนได้ถูกต้องตามหลักภาษา

8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ฤทัยรัตน์ ทิพวรรณ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยมีความสามารถในการเขียนสะกดคำสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปวีณา พิลึก (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือในการผสมผสานการอ่านและเขียนที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือในการผสมผสานการอ่านและเขียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าการเรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อารี รุ่งเรือง (2547 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ STAD , JIGSAW และ TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีผลการพัฒนาความสามารถในการอ่าน

โดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ STAD , JIGSAW และ TGT ในระยะหลังทดลองสูงกว่าระยะก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มณี บุญญาติศัย (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประโยค ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT กับการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 56 คน จากโรงเรียนวัดบางน้อย สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสมุทรสงคราม แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 28 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประโยค ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT กับการสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบปกติ และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT อยู่ในเชิงบวก

อรษา จันทร์สว่าง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง สัจของ โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 69.23 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค LT อยู่ในระดับมากที่สุด

พยมรัตน์ ภาโคกทม (2550 : 52 – 69) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาผลการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านและการเขียนสรุปความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้แบบ LT จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านและการเขียนสรุปความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้แบบ LT ตามเกณฑ์ 80/80 การหาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ และความพึงพอใจของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านและการเขียนสรุปความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้แบบ LT มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.86/82.39 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ดัชนีประสิทธิผล มีค่าเท่ากับ 0.6866 คิดเป็นร้อยละ 68.66 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านและการเขียนสรุปความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้แบบ LT อยู่ในระดับมากที่สุด

เล็กฤทัย รักษาเมือง (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งกลอนสุภาพ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนสามารถแต่งกลอนสุภาพได้ และมีความพึงพอใจต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค LT อยู่ในระดับมาก

ปัทมธนา โต้ะสิงห์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง คำควบกล้ำ โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนสามารถมีความสามารถในการอ่านออกเสียง เข้าใจความหมายของคำที่อ่าน สามารถเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ได้ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนสูงขึ้น

สยามรัก สว่างศรี (2554 : บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 83.89/81.09 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ค่าดัชนีประสิทธิผล มีค่าเท่ากับ 0.6525 แสดงว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 65.25 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านในระดับมาก

คูบอยส์ (มณี บุญญาติศัย. 2548 : 74 ; อ้างอิงจาก Dubois. 1990. **Effective Programs in Middle and High School Mathematics: A Best-Evidence Synthesis.**) ได้วิจัยเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD กับเทคนิค TGT โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 2,175 คน ครู 26 คน ที่มาจากชั้นเรียน จำนวน 86 ชั้นเรียน จำนวน 11 โรงเรียน ในมลรัฐหลุยส์เซียน่า แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยครูที่สอนกลุ่มนี้ผ่านการอบรม กลุ่มที่สองครูผ่านการอบรมแต่ไม่ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และกลุ่มที่สามครูไม่ผ่านการอบรมและไม่ใช้จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนในกลุ่มที่ครูผ่านการอบรมและใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ แต่ไม่พบความแตกต่างด้านเจตคติ

กูเดน และเมโดรา (Gooden and Medora. 1996 : abstract) ได้วิจัย เรื่อง “ การพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้กลวิธีการเรียนแบบร่วมมือของนักศึกษาที่มีความสามารถภาษาอังกฤษจำกัด” วิจัยดำเนินการวิจัยใช้การสังเกต ให้ตอบแบบสอบถาม สัมภาษณ์ และให้นักศึกษาเขียนเรียงความเกี่ยวกับความสามารถในการพัฒนาทักษะการเขียน ในสถานการณ์การเรียนรู้ อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจะใช้กลวิธีการเรียนแบบร่วมมือในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 และได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการเขียนหลายรูปแบบที่แตกต่างกัน รวมถึงกระบวนการคิดและรวบรวมความคิดให้มีเหตุผล และลงมือเขียนเป็นขั้นตอนสุดท้าย ผลการวิจัยพบว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นกลวิธีที่มีผลในการปรับปรุงทักษะการเขียน จากการสังเกตประสบการณ์การเขียนแต่ละคนจะพบว่า การเขียนเป็นทักษะที่ยากกว่าทักษะอื่น ๆ แต่กลวิธีการเรียนแบบร่วมมือช่วยให้ค้นพบว่าเป็นวิธีการเรียนวิธีหนึ่ง เป็นผลทำให้สามารถพัฒนาทักษะการเขียน และเป็นนักเขียนที่ดีได้

โฮลกิน (Holguin, 1997 : abstract) ได้วิจัยเกี่ยวกับ ผลของการเรียนแบบร่วมมือต่อการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของนักเรียนเกรด 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 3 จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 10 คน กลุ่มทดลอง 10 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือทุกวัน วันละ 1 ชั่วโมง 50 นาที ตลอดระยะเวลา 6 เดือน ผู้วิจัยศึกษาตามสมมติฐาน 3 ข้อ ได้แก่ ด้านทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ด้านทักษะสังคม และด้านการยอมรับนับถือตนเอง ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคะแนนทดสอบก่อนและหลังการสอน โดยใช้แบบทดสอบ IEDA Proficiency Test และศึกษาข้อมูลด้านทักษะสังคม และด้านการยอมรับนับถือตนเอง โดยใช้แบบวัดเจตคติต่อการเรียนแบบร่วมมือ และสิ่งแวดล้อมด้านการอ่าน (CARE) ผลการวิจัย พบว่า คะแนนหลังการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง รวมทั้งมีเจตคติที่ดีขึ้น ส่วนคะแนนก่อนและหลังการเรียนของกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่าง

จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1994 : 606) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบ ผลการเรียนของนักเรียนเกรด 2 จำนวน 75 คน ซึ่งแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่มแต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่เรียนดี เรียนปานกลางและเรียนอ่อนทั้งสองเพศอย่างละเท่า ๆ กัน กลุ่มแรกให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นรายบุคคล กลุ่มที่สองให้ทำงานโดยมีการอภิปรายกับเพื่อนในกลุ่มย่อยของการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งมีการกำหนดโครงสร้างของการอภิปรายเอาไว้อย่างแน่ชัด ปรากฏว่านักเรียนที่มีการอภิปรายกันทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนเป็นรายบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการทดสอบความคงทนในการเรียนรู้ซึ่งจัดขึ้นภายหลังที่เรียนหน่วยการเรียนที่ใช้ในการทดลองเสร็จสิ้นไปแล้ว 18 วัน โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบเป็นรายบุคคลพบว่า นักเรียนในกลุ่มที่มีการเรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าที่มีการเรียนเป็นรายบุคคล

เดอฟรีย์, ลูคัส และแซกมันด์ (ประทีนรัตน์ นิยมสิน, 2554 : 82 ; อ้างอิงจาก Devries, Lucasse and Shackman, 1980. **Small group vs. individualized instruction: A field test of relative effectiveness.**) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านภาษา ของนักเรียนที่เรียนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT กับวิธีเรียนรายบุคคล กับนักเรียนระดับ 7 – 8 จำนวน 1,742 คน เป็นเวลา 10 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สลาวิน (Slavin, 1990 : 43) ได้เปรียบเทียบผลการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT กับวิธีปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางอารมณ์ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษา และสังคมมิติ โดยสุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนกลุ่มทดลองสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้

ดีกว่าอย่างเด่นชัด นักเรียนกลุ่มทดลองได้ให้ความสำคัญกับเพื่อนร่วมชั้นและต้องการเพื่อนทำงาน หลังจากผ่านไป 5 เดือน เมื่อนักเรียนไปอยู่ในชั้นเรียนใหม่ได้มีการติดตามสังเกตพฤติกรรม พบว่า นักเรียนที่เรียนแบบกลุ่มเกมแข่งขัน (TGT) มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นการค้นพบที่สำคัญเพราะปฏิสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่มเพื่อน เป็นจุดมุ่งหมายสำคัญทางการเรียนแบบกลุ่มเกมแข่งขัน (TGT) ผลการวิจัยในต่างประเทศที่มี ผู้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มเกมแข่งขัน(TGT) ส่วนมากจะเป็นงานวิจัยที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ด้านการอ่าน ด้านภาษา วิชาพีชคณิต วิชาสังคมศึกษาและ สังคมมิติ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีงานวิจัยหลายเรื่องที่พบว่า การให้นักเรียนได้เรียนโดย ใช้การเรียนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มเกมแข่งขัน(TGT) ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สูงขึ้น นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันมากขึ้นและมีเจตคติสูงขึ้น แต่ก็ยังมีงานวิจัยบางเรื่องพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการมีปฏิสัมพันธ์ของนักเรียน การให้ความร่วมมือต่อกลุ่มและมีเจตคติต่อ การเรียนของนักเรียนไม่แตกต่างกับวิธีการเรียนแบบอื่นๆ

จากการศึกษาแนวคิด หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือทั้งในและ ต่างประเทศ พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะการอ่าน และการเขียนสูงขึ้นได้ และผู้เรียนสามารถแสดงศักยภาพของตนเองในการประกอบกิจกรรมเพื่อ ความสำเร็จของกลุ่ม การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาทักษะทางสังคม และยังเป็นวิธีที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค ทีจีที และกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค แอลที เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข ซึ่ง สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาค่านิยมและเต็มตามศักยภาพ กำเนียงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทาง สมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรมไปควบคู่กัน